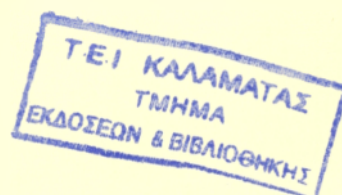

**Τ.Ε.Ι. ΚΑΛΑΜΑΤΑ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ : ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΘΕΜΑ: ΘΕΣΜΟΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ -
Ο ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ Ο.Τ.Α. Η
ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΡΤΑΙΩΝ**

**ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ:
ΑΛΕΞΙΟΥ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ
Α.Μ. : 2003055**

**ΕΠΟΠΤΕΙΑ: ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ
Κ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΥ
ΑΘΑΝΑΣΙΑ**

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2009

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω για την πολύτιμη βοήθειά τους, στη προσπάθεια εξεύρεσης στοιχείων και πληροφοριών για τη σύνθεση της μελέτης μου, τους εξής :

- ❖ Την κ.Τριανταφυλλοπούλου Αθανασία, εποπτεύουσα καθηγήτρια της πτυχιακής μου εργασίας.
- ❖ Όλους τους Δημοτικούς Συμβούλους του Δήμου Αρταίων, και τους υπεύθυνους των δημοτικών επιχειρήσεων για τη συνεργασία που είχαν μαζί μου παραχωρώντας μου όσα στοιχεία χρειαζόμουν για να φέρω εις πέρας την πτυχιακή μου εργασία.
- ❖ Ιδιαίτερως την κ. Ντεκουμέ Μπέτυ, της οποίας η βοήθεια ήταν καταλυτική για να φέρω εις πέρας την εργασία μου.

Η βοήθεια όλων των παραπάνω ήταν απαραίτητη και χρήσιμη για τη συγκέντρωση των πληροφοριών που αφορούν την εργασία μου.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΜΕΡΟΣ Α

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

- 1.1 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
- 1.2 ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ
- 1.3 ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ
- 1.4 ΕΣΟΔΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ
- 1.5 ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΟΤΑ
- 1.6 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΠΡΩΤΗ ΒΑΘΜΙΔΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

- 2.1 Ο ΠΡΩΤΟΣ ΒΑΘΜΟΣ
- 2.2 ΔΗΜΟΙ – ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ
- 2.3 ΟΡΓΑΝΑ ΤΩΝ ΟΤΑ
- 2.4 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΔΕΥΤΕΡΗ ΒΑΘΜΙΔΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

3.1 ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

3.2 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

3.2.1. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

3.3 Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ Τ.Α.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΡΤΑΙΩΝ

4.1 ΔΗΜΟΣ ΑΡΤΑΙΩΝ

4.2 ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ

4.2.1 ΟΡΙΣΜΟΣ – ΣΚΟΠΟΣ – ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

4.3 ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΟΤΑ

4.3.1 ΑΡΤΑΙΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ Ο.Τ.Α.

4.3.2 ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΗΜΟΥ ΑΡΤΑΙΩΝ Δ. Η. Κ. Ε. Δ. Α.

4.3.3 ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ

4.3.4 ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ

4.3.5 ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΩΔΕΙΟ

4.4 ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΕΡΓΑ ΠΝΟΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΑΡΤΑΙΩΝ

4.4.1. ΦΩΤΙΣΜΟΣ ΠΡΩΠΟΤΑΜΙΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΑΝΑΨΥΧΗΣ

4.4.2 ΠΙΛΟΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΛΟΗΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΞΕΝΑΓΗΣΗΣ

4.4.3 ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

4.4.4 ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ Χ Α Δ Α

4.4.5 ΠΕΖΟΔΡΟΜΗΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΟΔΩΝ ΣΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

4.4.6 ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΟΠΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ

4.4.7 ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ

4.4.8 ΑΘΛΟΧΩΡΟΙ ΤΗΣ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ – ΠΡΟΤΥΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΑΡΤΑΙΩΝ

4.5 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΜΕΡΟΣ Β

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Δ.Κ.Κ.	Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας
Ε.Ε.	Ευρωπαϊκή Ένωση
Ε.Σ.Υ.Ε.	Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδας
Κ.Ε.Δ.Κ.Ε	Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας
Ν. Α.	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
Ν.Π.Δ.Δ.	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
Ο.Τ.Α.	Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Τ.Α.	Τοπική Αυτοδιοίκηση
Τ.Ε.Δ.Κ.	Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων
Τ.Ε.Ι.	Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
ΦΕΚ	Φύλλο της Κυβερνήσεως
Γ. Π.Σ.	Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο
Ε. Χ. Τ. Α	Ευρωπαϊκός Χάρτης Τοπικής Αυτονομίας
Π.Δ.	Προεδρικό Διάταγμα
Κ.Α.Π.	Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι
Ε.Ν.Α.Ε	Ένωση Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ελλάδος
Ι.Τ.Α.	Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης
ΣΥΚΕ	Συνοριακός Σταθμός Υγειονομικού Ελέγχου
ΟΣΚ	Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων
Δ.Ε.Υ.Α.	Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης
Α.Δ.Α.Ε.	Αρταίων Δημοτική Ανώνυμη Εταιρία
Δ.Η.Κ.Ε.Δ.Α.	Δημοτική Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Αρταίων
Σ Α Τ Α	Συλλογική Απόφαση Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Ε.Ε.Α.Α.Α.Ε	Ελληνική Εταιρία Αξιοποίησης και Ανακύκλωσης
Π.Ε.Π.	Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Δ.Σ.	Διοικητικό Συμβούλιο

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η πτυχιακή μου εργασία, μου έδωσε την αφορμή να ασχοληθώ αποκλειστικά με τον Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης, και τους θεσμούς βάσει των οποίων λειτουργεί. Εξειδικεύεται επίσης, στις αναπτυξιακές εταιρίες - δημοτικές επιχειρήσεις στο Δήμο μου, Δ. Αρταίων.

Για την διευκόλυνση της έρευνάς μου χώρισα την εργασία σε 4 κεφάλαια:

Στο 1ο κεφάλαιο της εργασίας, αναφέρομαι στο νομικό καθεστώς που διέπει την τοπική αυτοδιοίκηση, τις αρμοδιότητες, την εποπτική σχέση κράτους και τοπικής αυτοδιοίκησης, αλλά και την νέα εποχή και τον Ευρωπαϊκό προσανατολισμό της.

Στο 2ο κεφάλαιο της εργασίας αναφέρομαι στον πρώτο βαθμό Αυτοδιοίκησης, των ΟΤΑ, που αποτελείται από τους Δήμους και τις Κοινότητες, ο οποίος σύμφωνα με τα σημερινά δεδομένα αναλογεί σε 914 Δήμους και 120 Κοινότητες, καθώς επίσης στις αρμοδιότητές τους, και στα όργανα των Ο.Τ.Α.

Το 3ο κεφάλαιο αποτελεί ο δεύτερος βαθμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης, η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, όπου από το 1994 (Ν. 2218/1994) αναλύοντας παράλληλα τα όργανα και τις αρμοδιότητές της.

Στο 4ο μέρος και τελευταίο κεφάλαιο, ασχολούμαι με το θέμα των Αναπτυξιακών Εταιριών – Δημοτικών Επιχειρήσεων της πόλης μου Άρτας. Πιο συγκεκριμένα: α) τη Δημοτική επιχείρηση ύδρευσης και αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.), β) τη Δημοτική ραδιοφωνία Άρτας, γ) το Δημοτικό ωδείο, δ) την Αρταίων Δημοτική Ανώνυμη Εταιρία Ο.Τ.Α. (Α.Δ.Α.Ε.) και ε) την Δημοτική Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Αρταίων (Δ.Η.Δ.Ε.Κ.Α.). Αναπτύσσοντας σε

αυτό το κεφάλαιο τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κάθε επιχείρησης και τους τομείς απασχόλησής της. Αναφέρομαι επίσης σε διάφορα έργα τα οποία χρηματοδοτούνται από αναπτυξιακά προγράμματα, μελετώντας και καταγράφοντας παράλληλα την γνώμη των κατοίκων του Δήμου Αρταίων για τα έργα αυτά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΤΟΠΙΚΗ

ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

1.1 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ¹

Η ελληνική επικράτεια με εξαίρεση τη περιοχή του Αγίου Όρους, για την οποία προβλέπεται ιδιαίτερο καθεστώς, είναι διαιρεμένη σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ).

Οι ΟΤΑ σκοπό έχουν να δημιουργήσουν ευκαιρίες ενεργητικής συμμετοχής του πολίτη στα κοινά και να ενδυναμώσουν το αίσθημα ευθύνης και καθήκοντος του πολίτη απέναντι στη κοινωνία. Δημιουργώντας καλύτερη τοπική κοινωνία δημιουργούμε καλύτερο κράτος. Ο θεσμός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης κατοχυρώνεται από το Σύνταγμα (άρθρο 102), το οποίο θεμελιώνει τον Α' και Β' βαθμό Αυτοδιοίκησης.

1.2 ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ²

Το σύνταγμα του 1975/86 διασφαλίζει την αμφίπλευρη ενσωμάτωση των ΟΤΑ στην δημοκρατική πολιτεία: από την μια πλευρά εισάγονται δημοκρατικές διαδικασίες και κανόνες για την πραγμάτωση της λαϊκής κυριαρχίας σε τοπικό επίπεδο (άρθρ. 102 παρ. 2 εδ. β). Από την άλλη, το ίδιο το Σύνταγμα ορίζει απευθείας και χωρίς «επιφύλαξη του νόμου» ένα σημαντικό μέρος της εκτελεστικής λειτουργίας, δηλ. την διαχείριση («διοίκηση») των τοπικών υποθέσεων, ως πεδίο ευθύνης των Ο.Τ.Α. (άρθρ.102 παρ. 1 εδ. α'). Η τοπική αυτοδιοίκηση μπορεί λοιπόν να χαρακτηριστεί ως συνάρτηση τοπικής πολιτικής και τοπικής διοίκησης. Το Σύνταγμα προϋποθέτει σαφώς μια ισόρροπη σχέση ανάμεσα σε αυτές τις δύο θεμελιώδεις συνιστώσες του θεσμού. Οι αποφασιστικές αρμοδιότητες αλλά και οι πραγματικές προϋποθέσεις για την δραστηριοποίηση των Ο.Τ.Α. ως προς τις «τοπικές υποθέσεις» θα πρέπει, συνεπώς, να διαμορφώνονται έτσι ώστε να είναι εφικτός ο σχηματισμός μιας ιδιαίτερης «τοπικής πολιτικής βούλησης» και η μετουσίωσή της σε πράξεις διαχείρισης των κοινών (δημόσιων) τοπικών συμφερόντων.

¹ ΒΙΚΠΑΙΔΕΙΑ- Η ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

² ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ : ΕΠ. Π. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ – ΑΝΤ. ΜΑΚΡΥΔΗΜΗΤΡΗΣ, «Η ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ», ΑΝΤ. Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, ΑΘΗΝΑ – ΚΟΜΟΤΗΝΗ, 2001

Με τη διαφοροποίηση ανάμεσα σε γενικές και τοπικές δημόσιες υποθέσεις σε συνδυασμό με την πρόβλεψη για λειτουργία πολυβάθμιας αυτοδιοίκησης («λοιπές βαθμίδες», άρθρ.102 παρ. 1 εδ. β) τέθηκαν οι προϋποθέσεις για τον περιορισμό της καθ' ύλην αρμοδιότητας της *stricto sensu* κρατικής διοικήσεως, άρα και του μεριδίου της εκτελεστικής εξουσίας που αυτή διαθέτει. Ενόψει εξάλλου της σημερινής ταύτισης κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας και κυβερνήσεως, καθώς και του μεγέθους των πόρων και των δραστηριοτήτων που ελέγχονται από αυτήν, καθίσταται προφανής η χρησιμότητα, για την εύρυθμη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος, τέτοιων περιορισμών της εξουσίας του εθνικού κράτους και, κατ' επέκταση του κυβερνώντος και πλειοψηφούντος στη βουλή κόμματος. Η κατοχή από μη κυβερνώσες πολιτικές δυνάμεις σημαντικών μεριδίων της εκτελεστικής εξουσίας μπορεί να δημιουργήσει νέους μηχανισμούς αλληλοελέγχου και αλληλοεξισορρόπησης και να εξασφαλίσει την τοπική δοκιμή εναλλακτικών προτάσεων διαχείρισης της εξουσίας.

1.3 ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ³

Τα συστήματα ελέγχου της δημόσιας διοίκησης καταλαμβάνουν, κατά κανόνα, και την τοπική αυτοδιοίκηση. Έτσι, τόσο δικαστικός όσο και ο δημοσιονομικός έλεγχος της διοίκησης, καθώς και οι διάφοροι νεότεροι θεσμοί (σώμα ελεγκτών δημόσιας διοίκησης, συνήγορος του πολίτη κ. ά.) λειτουργούν και ως προς τους ΟΤΑ το πλέγμα αυτών των ελέγχων ολοκληρώνεται με την κρατική εποπτεία, η οποία κατοχυρώνεται στο ίδιο το Σύνταγμα (άρθρ. 102 παρ. 5) και αποβλέπει στη διασφάλιση της ενότητας της δημόσιας διοίκησης, την περιφρούρηση της νομιμότητας και την αποτελεσματική προστασία των δικαιωμάτων των διοικουμένων.

³ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ : ΕΠ. Π. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ – ΑΝΤ. ΜΑΚΡΥΔΗΜΗΤΡΗΣ, «Η ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ», ΑΝΤ. Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, ΑΘΗΝΑ – ΚΟΜΟΤΗΝΗ, 2001 / Άρθ. 149-150-151-152, Ν.3463/2006

Όλες οι πράξεις των συλλογικών οργάνων των ΟΤΑ (δημοτικών συμβουλίων, νομαρχιακών επιτροπών κ.ά.) καθώς και των νομικών τους προσώπων δημοσίου δικαίου αποστέλλονται υποχρεωτικά στον Γ. Γραμματέα της Περιφέρειας, ο οποίος τις ελέγχει σε πρώτο στάδιο και παραπέμπει αιτιολογημένα όσες θεωρεί μη νόμιμες σε ειδική επιτροπή εποπτείας που συγκροτείται (τουλάχιστον μια) σε κάθε Περιφέρεια (άρθρο 152). Το εν λόγω διοικητικό όργανο του κράτους αποτελείται από :

- α) Έναν (1) δικαστικό λειτουργό των διοικητικών ή πολιτικών Εφετείων, ως πρόεδρο, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του, από τον πρόεδρο του οικείου Εφετείου. Σε περίπτωση που στην έδρα της Περιφέρειας δεν έχει ιδρυθεί διοικητικό ή πολιτικό Εφετείο, οι δικαστικοί λειτουργοί προέρχονται από τα αντίστοιχα διοικητικά ή πολιτικά Πρωτοδικεία και υποδεικνύονται από τους προέδρους αυτών.
- β) Ένα (1) μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του, από τον πρόεδρό του.
- γ) Έναν (1) αιρετό εκπρόσωπο της Τοπικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων (Τ.Ε.Δ.Κ.) του πολυπληθέστερου νομού, με αναπληρωτή, που προέρχεται από την Τ.Ε.Δ.Κ. του επόμενου σε πληθυσμό νομού, οι οποίοι ορίζονται με απόφαση των οικείων διοικητικών συμβουλίων.

Η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας. Σε περίπτωση που στην ίδια Περιφέρεια συνιστώνται περισσότερες από μία Ειδικές Επιτροπές, με την ίδια απόφαση, καθορίζεται η τοπική αρμοδιότητα καθεμιάς και η έδρα της. Στην περίπτωση αυτή οι εκπρόσωποι των Τ.Ε.Δ.Κ. ορίζονται κατά σειρά από το μεγαλύτερο σε πληθυσμό νομό, πρώτα τα τακτικά και ύστερα τα αναπληρωματικά μέλη. Όταν κρίνεται απόφαση του Ο.Τ.Α., από τον οποίο προέρχεται ο αιρετός εκπρόσωπος της Τ.Ε.Δ.Κ., αντικαθίσταται υποχρεωτικώς από τον αναπληρωτή του. Καθήκοντα γραμματέα της Ειδικής Επιτροπής ασκεί υπάλληλος της Περιφέρειας, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του με την απόφαση συγκρότησής της. Ακόμη η Ειδική Επιτροπή ασκεί έλεγχο νομιμότητας, και εκδίδει απόφαση επί της προσφυγής μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της. Συνεδριάζει, τουλάχιστον, δύο (2) φορές το

μήνα, και οι αποφάσεις της Ειδικής Επιτροπής προσβάλλονται μόνο στα αρμόδια δικαστήρια.

Οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να προσφύγει στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας και να προσβάλει τις αποφάσεις των συλλογικών ή μονομελών οργάνων των Δήμων, των Κοινοτήτων, των τοπικών διαμερισμάτων, των νομικών τους προσώπων δημοσίου δικαίου και των Συνδέσμων, για λόγους νομιμότητας, μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης ή από την κοινοποίησή της ή αφότου έλαβε γνώση αυτής. Η προσφυγή μπορεί να στρέφεται και κατά παραλείψεως οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας των ανωτέρω οργάνων. Στην περίπτωση αυτή η προσφυγή ασκείται εντός δεκαημέρου μετά την παρέλευση άπρακτης της ειδικής προθεσμίας που, τυχόν, τάσσει ο νόμος προς έκδοση της οικείας πράξεως. Σε διαφορετική περίπτωση μετά την παρέλευση τριμήνου από την υποβολή της σχετικής αίτησης του ενδιαφερόμενου. Ο Γενικός Γραμματέας αποφαινεται επί της προσφυγής, εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μηνός από την υποβολή της. Αν παρέλθει η ανωτέρω προθεσμία χωρίς να εκδοθεί απόφαση θεωρείται ότι η προσφυγή έχει απορριφθεί (άρθρ.150).

Επίσης, οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να προσβάλει τις αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 149 και 150, ενώπιον της Ειδικής Επιτροπής, εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την έκδοση της απόφασης ή την κοινοποίησή της ή αφότου έλαβε γνώση αυτής. (άρθρο 151).

Κρατική εποπτεία ασκείται βέβαια και στα πρόσωπα που συγκροτούν τα όργανα των ΟΤΑ. Έτσι, ο Γ. Γ. της Περιφέρειας μπορεί να τους επιβάλλει, με αιτιολογημένη απόφασή του και με την σύμφωνη γνώμη πενταμελούς ειδικού συμβουλίου, ορισμένες πηγές. Πρόκειται, συγκεκριμένα, για τη ποινή της αργίας έως τριών μηνών για σοβαρή παράβαση των καθηκόντων τους ή υπέρβαση της αρμοδιότητάς τους από δόλο ή βαριά αμέλεια (184 παρ. 2 δ.κ.κ., 72 παρ. 2 κ.ν.α.), καθώς και τις ποινές της αργίας ή της έκπτωσης σε ορισμένες ειδικότερες περιπτώσεις που προβλέπονται από το νόμο (λ.χ. αυθαίρετη απουσία ή αποχή από τις υποχρεώσεις τους, άρθρ.98, 104 δ.κ.κ.) η νομοθεσία εξακολουθεί να προβλέπει και την ποινή της απόλυσης «για σοβαρούς λόγους

δημοσίου συμφέροντος» που επιβάλλεται με σύμφωνη γνώμη ειδικού συμβουλίου, με απόφαση Υπουργού (189 δ.κ.κ.), όταν πρόκειται για πρωτοβάθμιους ΟΤΑ, ή με προεδρικό διάταγμα όταν πρόκειται για δευτεροβάθμιους (72 παρ. 11 κ.ν.α.).

Πρέπει να σημειωθεί ότι όλα τα εν λόγω ειδικά συμβούλια συνεδριάζουν δημόσια, αποτελούνται κατά πλειοψηφία (3 έως 5 μέλη) από τακτικούς δικαστές, ενώ συμμετέχει ως μέλος και ένας εκπρόσωπος των ΟΤΑ. Η σχετική διαδικασία περιλαμβάνει απολογία, παράσταση με δικηγόρο και εξέταση μαρτύρων. Κατά των αποφάσεων του Γ. Γ της Περιφέρειας που επιβάλλουν ποινή αργίας ή έκπτωσης μπορεί να ασκηθεί προσφυγή ενώπιον του Υπουργού Εσωτερικών (που κρίνει την υπόθεση και κατ' ουσίαν).

1.4 ΕΣΟΔΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ⁴

Τα έσοδα των Ο.Τ.Α. διακρίνονται αφενός σε τακτικά που προέρχονται: από α) φόρους, τέλη (κοινά και ανταποδοτικά), δικαιώματα και εισφορές, β) εκμετάλλευση της κινητής και ακίνητης περιουσίας τους, γ) θεσμοθετημένους πόρους και τακτικές επιχορηγήσεις από τον κρατικό προϋπολογισμό, και, αφετέρου, σε έκτακτα που προέρχονται από: α) δάνεια (μόλις 2% των συνολικών εσόδων), δωρεές, κληροδοσίες και κληρονομίες, β) εκποίηση περιουσιακών στοιχείων, γ) έκτακτες επιχορηγήσεις από δημόσιους φορείς, δ) χρηματοδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών, ε) κάθε άλλη πηγή (άρθρ. 217 δ. κ. κ. και 1 ν. 2672/1998). Από τα εν λόγω έσοδα, ιδιαίτερα σημαντικά είναι αυτά που προέρχονται από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους (Κ. Α. Π.), δηλ. τη συμμετοχή της τοπικής αυτοδιοίκησης σε έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού (που εισπράττονται από κρατικές υπηρεσίες). Οι Κ. Α. Π. προέρχονται συγκεκριμένα: α)για τους δήμους και τις

⁴ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ : ΕΠ. Π. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ – ΑΝΤ. ΜΑΚΡΥΔΗΜΗΤΡΗΣ, «Η ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ», ΑΝΤ. Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, ΑΘΗΝΑ – ΚΟΜΟΤΗΝΗ, 2001

κοινότητες (ν. 1878/1989, συνολικά 240 δις κατά το 1997) από τον φόρο εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων (20%), τα τέλη κυκλοφορίας των αυτοκινήτων (50%) και τον φόρο ακίνητης περιουσίας, β) για τις Ν. Α. από τα τέλη κυκλοφορίας αυτοκινήτων (15%), τον φόρο μεταβίβασης οικοδομών, οικοπέδων και αγροκτημάτων (10%), τον Φ. Π. Α. (2%), το τέλος ταξινόμησης επιβατικών αυτοκινήτων, φορτηγών και λεωφορείων που κυκλοφορούν για πρώτη φορά (4,5%) και τα τέλη διενέργειας τεχνικών ελέγχων οχημάτων.

Οι ΟΤΑ, ως ν. π. δ. δ., διαθέτουν ιδιωτική και δημόσια (δημοτική / κοινοτική, νομαρχιακή) περιουσία, καταρτίζουν προϋπολογισμό και απολογισμό, υφίστανται ιδιαίτερους περιορισμούς ως προς τις δαπάνες τους και την διαχείριση, υπάγονται σε ειδικές διατάξεις ως προς το λογιστικό τους σύστημα και ελέγχονται δημοσιονομικά από το Ελεγκτικό Συνέδριο (άρθρ. 98 Συντ.), ενώ ορισμένοι (οι δευτεροβάθμιοι και αρκετοί πρωτοβάθμιοι) συγκροτούν δική τους ταμιακή υπηρεσία.

1.5 ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΟΤΑ⁵

Η εντυπωσιακή επέκταση των δραστηριοτήτων της τοπικής αυτοδιοίκησης κατά την τελευταία εικοσαετία στην Ελλάδα συνοδεύτηκε και με την ανάπτυξη νέων θεσμών ή την αναμόρφωση παλαιότερων, με βασικό στόχο την ενθάρρυνση τοπικών πρωτοβουλιών και την αποφυγή εμποδίων που οφείλονταν στο ανελαστικό νομικό καθεστώς, τη γραφειοκρατική δυσκινησία και την οικονομική δυσπραγία των ΟΤΑ.

Οι επιδοτήσεις, οι φοροαπαλλαγές και -ιδίως- οι εξαιρέσεις από τους περιορισμούς που ίσχυαν για τις προσλήψεις στο δημόσιο τομέα προκάλεσαν την ιλιγγιώδη αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων ΟΤΑ από 35 (1984) σε 699 (1997). Οι εν λόγω επιχειρήσεις ιδρύονται μετά από πλήρη οικονομοτεχνική μελέτη και μπορούν να έχουν ως σκοπό όχι μόνο την εξυπηρέτηση του κοινού

⁵ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ : ΕΠ. Π. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ – ΑΝΤ. ΜΑΚΡΥΔΗΜΗΤΡΗΣ, «Η ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ», ΑΝΤ. Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, ΑΘΗΝΑ – ΚΟΜΟΤΗΝΗ, 2001

αλλά και την οικονομική εκμετάλλευση έργων ή απλώς την πραγματοποίηση εσόδων.

Η ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ των ΟΤΑ ή και με άλλους φορείς αποτέλεσε τον βασικό στόχο πολλών θεσμών, από τους οποίους ο παλαιότερος είναι ο θεσμός των συνδέσμων. Ο τελευταίος φαίνεται όμως να υποβιβάζεται μετά τις δια νόμου συνενώσεις, οπότε καθιερώθηκαν – πέραν των παλαιότερων συμβάσεων ανάθεσης αρμοδιοτήτων μεταξύ ΟΤΑ (34 δ.κ.κ.) – και οι νέες συμβάσεις διαδημοτικής συνεργασίας για την ανάληψη ή την υποστήριξη της άσκησης αρμοδιοτήτων δήμων ή κοινοτήτων από όμορο δήμο, ο οποίος μπορεί τότε να προσλαμβάνει επιπλέον προσωπικό (άρθρ. 23 ν. 2539/1997). Σταθερά ισχυρή είναι πάντως η παρουσία των προγραμματικών συμβάσεων (35 δ.κ.κ.) «για την μελέτη και εκτέλεση έργων και προγραμμάτων ανάπτυξης μιας περιοχής και την παροχή υπηρεσιών κάθε είδους» που μπορούν να συνάπτουν οι ΟΤΑ, οι σύνδεσμοί τους και τα ν.π.δ.δ. της αυτοδιοίκησης, καθώς και τα νομαρχιακά διαμερίσματα, τόσο μεταξύ τους όσο και με φορείς του δημοσίου τομέα μεμονωμένα ή από κοινού.

1.6 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ⁶

Αυτές άρχισαν να αποκτούν μια ιδιαίτερη σημασία κυρίως μετά την υπογραφή της Συνθήκης του Μάαστριχτ. Η σύσταση της Επιτροπής των Περιφερειών από τη μια, και η αναγνώριση του δημοτικού εκλογικού δικαιώματος στους κοινοτικούς πολίτες από την άλλη, γεννούν μια σειρά νέων προβληματισμών σχετικών με την ευρωπαϊκή αυτοδιοίκηση τόσο στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και του Συμβουλίου της Ευρώπης. Για να ενισχυθεί η θέση των τοπικών μας οργανισμών στην Ευρώπη θα πρέπει να ακολουθήσουμε τα παρακάτω βήματα:

α) Επικύρωση των άρθρων του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας, που προβλέπουν προστασία των εδαφικών ορίων των Ο.Τ.Α. (άρθρο 5), επαρκή οικονομική αποζημίωση των τοπικών αιρετών (άρθρο 7

⁶ ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ- Η ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

παρ. 2), διοικητικό έλεγχο που να περιορίζεται στην τήρηση της νομιμότητας και των συνταγματικών αρχών (άρθρο 8 παρ. 2), το δικαίωμα των Ο.Τ.Α., ΝΑ προσχωρούν σε μία ένωση για την προστασία και την προώθηση των κοινών συμφερόντων τους καθώς και το δικαίωμα να προσχωρούν σε μια διεθνή ένωση Ο.Τ.Α., (άρθρο 10 παρ.2).

β) Προσπάθεια ενίσχυσης του θεσμικού ρόλου της τοπικής αυτοδιοίκησης στα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για να αναβαθμιστεί αυτή στη νέα ευρωπαϊκή αρχιτεκτονική. Η δυναμική της εθνικής μας αντιπροσωπείας μέσα στην επιτροπή των Περιφερειών κρίνεται από το πόσο αυτή συμμετέχει στην υποβολή προτάσεων ή πόσο συχνά αναλαμβάνει το ρόλο του εισηγητή για τη σύνταξη μιας γνωμοδότησης. Αυτό σημαίνει πως τα μέλη της εθνικής αντιπροσωπείας πρέπει να έχουν ένα σωστά λειτουργούντα υποστηρικτικό μηχανισμό. Ζωτικής σημασίας είναι η λειτουργία ενός σωστά στελεχωμένου γραφείου για την υποστήριξη του έργου της, για την διαμόρφωση των εθνικών προτεραιοτήτων καθώς και την παρουσίαση μιας ενιαίας εθνικής θέσης.

γ) Σύγκλιση της τοπικής αυτοδιοίκησης με την ευρωπαϊκή πραγματικότητα, ιδιαίτερα σε θέματα αποκέντρωσης και ανάπτυξης.

δ) Θεσμική δυνατότητα της τοπικής αυτοδιοίκησης σύναψης διεθνών σχέσεων με άλλους Τοπικούς Οργανισμούς και Διεθνείς Ενώσεις, που ασχολούνται με θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης μέσα στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που ασκούν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΠΡΩΤΗ ΒΑΘΜΙΔΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

2.1 Ο ΠΡΩΤΟΣ ΒΑΘΜΟΣ⁷

Οι ποικιλόμορφες ελληνορθόδοξες «συσσωματώσεις» της τουρκοκρατίας αποτέλεσαν τους «προγόνους» του ελληνικού κράτους. Η οργανωτική τους αναδιάρθρωση αλλά και η αξιοποίησή τους για την ανάπτυξη των διοικητικών μηχανισμών της νεοπαγούς ελληνικής πολιτείας που κινδύνευε από τους έντονους τοπικισμούς αποτελούσαν βασικές επιδιώξεις των επαναστατικών χρόνων. Τελικά, η βαυαρική αντιβασιλεία επέβαλε (1833) τον «Δήμο» ως ενιαίο τύπο για την πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση. Οι σχετικά ολιγάριθμοι (1841: 267, 1870: 351, 1907: 445 μονάδες) Δήμοι έφεραν ενόψει και της αδυναμίας των περιφερειακών αδυναμιών του Κράτους, το κύριο βάρος για την αντιμετώπιση των τοπικών προβλημάτων, ενώ διέθεταν αιρετούς λειτουργούς με ισχυρή επιρροή που έφθανε - μέσω των βουλευτών- ακόμη και στο εθνικό κέντρο. Στην απαλλαγή από την «δημαρχοκρατία» και στην εξυγίανση του κοινοβουλευτισμού απέβλεπε η καθιέρωση από την κυβέρνηση Ε. Βενιζέλου (1912) ενός νέου, «δυναδικού» σχήματος που περιελάμβανε Δήμους και Κοινότητες με διαφοροποιημένο, αντιστοίχως, καθεστώς. Έτσι όλα τα χωριά που διέθεταν «υπέρ τους 30 κατοίκους και σχολείο στοιχειώδους εκπαίδευσεως» μπορούσαν να αναγνωριστούν ως Κοινότητες, ενώ οι πόλεις που ήταν πρωτεύουσες νομών ή είχαν περισσότερους από 10.000 κατοίκους χαρακτηρίζονταν ως Δήμοι.

Μετά από δισταγμούς δεκαετιών αποφασίστηκε τελικά η δια νόμου (ν. 2539/1997) αναγκαστική συνένωση πολλών Ο.Τ.Α., με αποτέλεσμα να μειωθεί ο συνολικός αριθμός τους από 5.825 (1996) σε 1033 (1999) μονάδες. Διατηρήθηκε, σε γενικές γραμμές, το «δυναδικό» σύστημα (δήμοι – κοινότητες) – με κάποιες διαφοροποιήσεις ως προς το σύστημα αντιπροσώπευσης των δημοτών στους νέους Ο.Τ.Α.

Οι περισσότεροι (900) από τους νέους οργανισμούς χαρακτηρίζονται από τον ίδιο το νόμο ως «δήμοι» αν και οι 714 από αυτούς (δηλ. σχεδόν το

⁷ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ : ΕΠ. Π. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ – ΑΝΤ. ΜΑΚΡΥΔΗΜΗΤΡΗΣ, «Η ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ», ΑΝΤ. Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, ΑΘΗΝΑ – ΚΟΜΟΤΗΝΗ, 2001

80%) έχουν λιγότερους από 10.000 κατοίκους. Μολονότι, δηλ. οι δύο βασικές κατηγορίες των πρωτοβάθμιων οργανισμών κατοχυρώνονται αδιαφοροποίητα και ισότιμα στο Σύνταγμα (άρθρ. 102 παρ.1), ο κοινός νομοθέτης, συνεχίζοντας την πρακτική των περασμένων δεκαετιών, παρακάμπτει το πληθυσμιακό κριτήριο και αναγνωρίζει ως δήμους όλους σχεδόν τους βιώσιμους πρωτοβάθμιους οργανισμούς, επιφυλάσσοντας τον οργανωτικό τύπο της Κοινότητας κυρίως σε προβληματικές περιπτώσεις μιας «κατ' οικονομία» αυτοδιοίκησης.

2.2 ΔΗΜΟΙ – ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ⁸

Τους ΟΤΑ αποτελούν οι Δήμοι και οι Κοινότητες. Σήμερα υπάρχουν 914 Δήμοι και 120 Κοινότητες (προηγούμενη κατάσταση 5.800 περίπου Δήμοι και Κοινότητες). Επικεφαλής των Δήμων είναι οι Δήμαρχοι, οι Κοινοτάρχες και τα Δημοτικά και Κοινοτικά Συμβούλια αντίστοιχα.

ΟΙ ΟΤΑ αποτελούν Ν.Π.Δ.Δ. (Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου) και απολαύουν διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας. Αυτό σημαίνει ότι έχουν δικαιώματα και υποχρεώσεις, δική τους περιουσία, δικό τους προϋπολογισμό και απασχολούν δικούς τους υπαλλήλους. Η οικονομική τους δυνατότητα είναι βασικός παράγοντας για την οικονομική λειτουργία τους. Γι' αυτό, το κράτος μεριμνά για την εξασφάλιση των αναγκαίων πόρων τους. Η μέριμνα αυτή πραγματώνεται με ρυθμίσεις εκ μέρους του κράτους που να εξασφαλίζουν έσοδα, όπως π.χ. από τον φόρο ακίνητης περιουσίας. Η πολιτεία ασκεί διοικητική εποπτεία στους ΟΤΑ με τρόπο, όμως, που να εμποδίζει την πρωτοβουλία και την ελεύθερη δράση τους, δηλαδή ασκεί έλεγχο νομιμότητας των πράξεων τοπικής αρμοδιότητας τους και όχι έλεγχο σκοπιμότητας (δεν εξετάζει αν οι πράξεις τους εξυπηρετούν κάποιο σκοπό ή όχι).

Στην αρμοδιότητα των ΟΤΑ ανήκουν οι τοπικές υποθέσεις. Τοπική υπόθεση είναι εκείνη που αναφέρεται στην προαγωγή των συμφερόντων των κατοίκων

⁸ ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ- Η ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

της περιφέρειας των ΟΤΑ. Νόμος καθορίζει το εύρος και τις κατηγορίες των τοπικών υποθέσεων, καθώς και την κατανομή τους στους επιμέρους βαθμούς. Ο Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας απαριθμεί, ενδεικτικά, ορισμένες αρμοδιότητες που ανήκουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα των ΟΤΑ πρώτης βαθμίδας. {Τέτοιες αρμοδιότητες αποτελούν: Η κατασκευή, συντήρηση και βελτίωση των κοινοχρήστων δημοτικών χώρων (δρόμοι, πλατείες, κ.λπ.), η καθαριότητα και η περισυλλογή των απορριμμάτων, η συντήρηση των σχολικών κτηρίων, η διαχείριση των δημοτικών επιχειρήσεων, η κατασκευή και συντήρηση βρεφονηπιακών σταθμών και νοσηλευτικών ιδρυμάτων, κ.λπ.}

2.3 ΟΡΓΑΝΑ ΤΩΝ ΟΤΑ⁹

Τα όργανα των ΟΤΑ εκλέγονται απευθείας από το λαό με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία κάθε 4 χρόνια. Η αμεσότητα της εκλογής των οργάνων αποτελεί έκφραση λαϊκής κυριαρχίας και είναι μονομελή: ο Δήμαρχος ή ο αντιδήμαρχος για τους δήμους, ο Πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος για τις κοινότητες και συλλογικά: το Δημοτικό Συμβούλιο και η Δημαρχιακή Επιτροπή, της δε κοινότητας το κοινοτικό συμβούλιο. Ο Δήμαρχος και ο Πρόεδρος εκτελούν τις αποφάσεις των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων, προϊστανται των υπηρεσιών του δήμου ή της κοινότητας και τους εκπροσωπούν.

Δήμοι με πληθυσμό περισσότερο από 100.000 κατοίκους μπορεί να διαιρεθούν σε διαμερίσματα. Όργανα των διαμερισμάτων είναι το συμβούλιο του διαμερίσματος και ο πρόεδρος του. Στους Δήμους και στις Κοινότητες που συστήθηκαν με το Ν.2539/1997, η εδαφική περιφέρεια κάθε ΟΤΑ που καταργήθηκε και κάθε οικισμού που προσαρτήθηκε ονομάζεται «Τοπικό Διαμέρισμα».

Για την καλύτερη συνεργασία των ΟΤΑ έχουν συσταθεί οι Ενώσεις Δήμων και Κοινοτήτων. Οι Ενώσεις αυτές διακρίνονται σε τοπικές Τοπική Ένωση

⁹ ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ- Η ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

Δήμων και Κοινοτήτων (Τ. Ε. Δ. Κ.) (κατά περιφέρεια νομού), την Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας (Κ. Ε. Δ. Κ. Ε.) και η Ένωση Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδας (Ε. Ν. Α. Ε.). Η συμμετοχή των δήμων και κοινοτήτων στις ενώσεις αυτές είναι υποχρεωτική. Σκοπός των ενώσεων είναι η προαγωγή της αυτοδιοίκησης, η έρευνα και μελέτη σχετικών προβλημάτων, κ.λπ.

Με γνώμονα την ανάπτυξη της άμεσης δημοκρατίας σε τοπικό επίπεδο και την ενεργοποίηση του πολίτη στο πλαίσιο αυτό:

- Καθιερώνεται, για πρώτη φορά, ο θεσμός του τοπικού δημοψηφίσματος. Τούτο είναι δυνατό να διεξαχθεί είτε με πρωτοβουλία του δημοτικού και κοινοτικού συμβουλίου, είτε με λαϊκή πρωτοβουλία για θέματα που ρητά ορίζονται στον Δ. Κ. Κ. (Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας)
- Συγχρόνως εισάγεται σύστημα θεσμών συμμετοχής των πολιτών στη διαμόρφωση των αποφάσεων που λαμβάνουν τα δημοτικά και κοινοτικά συμβούλια. Στους θεσμούς αυτούς εντάσσεται και η διαβούλευση των οργάνων λήψης αποφάσεων με συλλογικούς φορείς και ενδιαφερόμενες ομάδες του πληθυσμού. Περαιτέρω, καθιερώνονται η Χάρτα Δικαιωμάτων του Δημότη, η κατάρτιση Οδηγού του Δημότη.

2.4 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ¹⁰

Οι δημοτικές και κοινοτικές αρχές διευθύνουν και ρυθμίζουν όλες τις τοπικές υποθέσεις, σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της εγγύτητας, με στόχο τη προστασία, την ανάπτυξη και τη συνεχή βελτίωση των συμφερόντων και της ποιότητας ζωής της τοπικής κοινωνίας.

¹⁰ Άρθρ.75 Ν. 3463/2006

Οι αρμοδιότητες των Δήμων και Κοινοτήτων αφορούν, κυρίως τους τομείς:

- α) Ανάπτυξης
- β) Περιβάλλοντος
- γ) Ποιότητα Ζωής και Εύρυθμης Λειτουργίας των Πόλεων και των Οικισμών
- δ) Απασχόλησης
- ε) Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης
- στ) Παιδείας, πολιτισμού και αθλητισμού
- ζ) Πολιτικής Προστασίας

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

«ΘΕΣΜΟΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ – Ο ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΟΤΑ»

Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΡΤΑΙΩΝ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ : ΑΛΕΞΙΟΥ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ

ΑΡ.ΜΗΤΡΩΟΥ : 2003055

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η πτυχιακή μου εργασία με θέμα «**Θεσμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης – Ο Αναπτυξιακός Ρόλος των Ο.Τ.Α. Η περίπτωση του Δήμου Αρταίων**» μου έδωσε την ευκαιρία να εντρυφήσω στο σπουδαίο αυτό θεσμό με την μακράιωνη ιστορία και να ανακαλύψω με έκπληξη πόσο σπουδαίος είναι για τις τοπικές κοινωνίες ο αναπτυξιακός ρόλος των Δήμων και Κοινοτήτων , αλλά και τη σημαντική δουλειά που γίνεται στο Δήμο καταγωγής μου που ήταν και το αντικείμενο μελέτης μου , στον Δήμο Αρταίων.

Η εργασία μου ξεκινά με την αναφορά στο νομικό καθεστώς που διέπει τους Ο.Τ.Α , τις αρμοδιότητες που τους έχουν εκχωρηθεί , αλλά και τον Ευρωπαϊκό τους Προσανατολισμό στην νέα εποχή που διανύουμε και στους ορίζοντες ανάπτυξης που ανοίγονται μπροστά τους.

Στη συνέχεια –στα κεφάλαια 2 και 3 – ασχολούμαι αναλυτικά τόσο με τον Α΄ Βαθμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που είναι οι Δήμοι, όσο και με το Β΄ Βαθμό που είναι οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις , παρουσιάζοντας τον τρόπο οργάνωσής τους , τις αρμοδιότητές τους , αλλά και την επιχειρηματική δραστηριότητα που μπορούν να αναπτύξουν.

Το 4^ο κεφάλαιο , που αποτελεί και το διεξοδικότερο κομμάτι της εργασίας μου , αφιερώνεται στο Δήμο Αρταίων. Παρουσιάζονται αναλυτικά οι αναπτυξιακές του εταιρείες και οι επιχειρήσεις του , που προσφέρουν πολύμορφο και πολυδιάστατο έργο τόσο σε κοινωνικό, πολιτιστικό, πολιτισμικό, εκπαιδευτικό βιοτικό και περιβαλλοντικό επίπεδο ενώ παράλληλα επισημαίνονται 8 μεγάλα έργα πνοής , που πραγματοποιήθηκαν μέσω διαφόρων προγραμμάτων (ΘΗΣΕΑΣ , Π.Ε.Π. κ.λ.π) την τελευταία 5ετία στο Δήμο και άλλαξαν την εικόνα της πόλης, και την καθημερινότητα των κατοίκων της , που είναι ζητούμενο κάθε Δημοτικής Αρχής που σέβεται τον εαυτό της και τον πολίτη που την επέλεξε και την εμπιστεύτηκε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΔΕΥΤΕΡΗ ΒΑΘΜΙΔΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

3.1 ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ¹¹

Μέχρι το έτος 1994 οι επικεφαλής των Νομών, Νομάρχες, διορίζονταν και παύονταν με ΠΔ που εκδιδόταν μετά από πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών. Από το 1994 (Ν. 2218/1994) οι Νομοί αποτέλεσαν τον Β' βαθμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης και αποτελούν ΝΠΔΔ. Τα όργανα τους και το Νομαρχιακό Συμβούλιο είναι αιρετά και αποτελούν όργανα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. ("Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης" Π.Δ. 30/96 ΦΕΚ Α' 21) Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση διακρίνεται στις απλές διοικητικές περιφέρειες, (Νομός) και στις διευρυμένες (διοικητική περιφέρεια περισσότερων νομών).

Σήμερα υπάρχουν συνολικά 50 Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις (απλές και διευρυμένες). Οι διευρυμένες είναι οι εξής: α) Αθηνών – Πειραιώς, β) Ροδόπης – Έβρου και γ) Δράμας – Καβάλας – Ξάνθης. Οι δύο βαθμίδες Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι ανεξάρτητες μεταξύ τους και ως εκ τούτου οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις δεν ασκούν εποπτεία στους Δήμους και στις Κοινότητες. Για την εκπλήρωση του σκοπού τους οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις διαθέτουν πόρους που προέρχονται από ίδια έσοδα (φόροι, τέλη, δικαιώματα κ.λπ.) και από κρατική επιχορήγηση.

Η οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων των Νομαρχιών καθίσταται προβληματική, γιατί αυτές βρίσκονται ανάμεσα στις αρμοδιότητες της κρατικής διοίκησης αφενός και στις αρμοδιότητες των Δήμων και Κοινοτήτων αφετέρου. Στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις ανήκει πάντως η αρμοδιότητα διοίκησης τοπικών υποθέσεων νομαρχιακού επιπέδου π.χ. χορήγηση αδειών εγκατάστασης, επέκτασης, διαρρύθμισης και λειτουργίας βιομηχανιών, εξασφάλιση της δημόσιας υγιεινής, η κατασκευή σχολικών κτιρίων, κ.τ.λ.

Όργανα των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων: α) το Νομαρχιακό Συμβούλιο β) Οι Νομαρχιακές Επιτροπές και γ) ο Νομάρχης. Ο Νομάρχης και τα μέλη του Νομαρχιακού Συμβουλίου εκλέγονται με άμεση καθολική και μυστική ψηφοφορία και η θητεία τους είναι τετραετής. Όλες οι πράξεις των Νομαρχιακών Συμβουλίων και των Νομαρχιακών Επιτροπών

¹¹ ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ- Η ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

αποστέλλονται στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας για να ελεγχθούν αν είναι νόμιμες ή όχι.

Η ΚΕΔΚΕ και Τ. Ε. Δ. Κ να δημιουργήσαν το Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ι. Τ. Α.), για να καλύψουν την ανάγκη της μελέτης και επιστημονικής προσέγγισης των ζητημάτων που αφορούν την Αυτοδιοίκηση.

3.2 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ¹²

1. Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων νομαρχιακού επιπέδου ανήκει στις Ν. Α. Στις Ν. Α. περιέχονται όλες οι σχετικές αρμοδιότητες των Νομαρχιών και των νομαρχιακών υπηρεσιών, με εξαίρεση τις αρμοδιότητες σε θέματα δημόσιας περιουσίας και τις αρμοδιότητες:
 - α. Των Υπουργείων Εθνικής Άμυνας, Εξωτερικών, Οικονομικών και Δικαιοσύνης.
 - β. Της εποπτείας των Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού του Υπουργείου Εσωτερικών.
 - γ. Της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας.
 - δ. Των Συνοριακών Σταθμών Υγειονομικού Κτηνιατρικού Ελέγχου (Σ. Υ. Κ.Ε.) του Υπουργείου Γεωργίας.
2. Οι αρμοδιότητες της προηγούμενης παραγράφου αρχίζουν να ασκούνται από τα όργανα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως των εσωτερικών οργανισμών οργάνωσης και λειτουργίας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 104 και 115, με εξαίρεση τις αρμοδιότητες των διατάξεων για το Δημοκρατικό Προγραμματισμό του άρθρου 22 παράγραφος 1 και των άρθρων 70 έως 74 του Ν. 1622/1986 (ΦΕΚ 92Α'), οι οποίες ασκούνται από τα όργανα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης από την, κατά το άρθρο 115 παράγραφος 23, έναρξη λειτουργίας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

¹² Άρθ.8 Ν.3013/2002

3. Ο Περιφερειακός Διευθυντής μέχρι τη δημοσίευση των Οργανισμών Εσωτερικής Υπηρεσίας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, ασκεί όλες τις αρμοδιότητες των Νομαρχών και των Νομαρχιακών υπηρεσιών που προβλέπονται από τις διατάξεις που ισχύουν κατά την έναρξη λειτουργίας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, εκτός από τις αρμοδιότητες των διατάξεων για το δημοκρατικό προγραμματισμό. Από την ανάληψη της άσκησης των ανωτέρω αρμοδιοτήτων από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 2 εδάφιο δεύτερο, 6 και 7 του άρθρου 4 του Ν.2240/1994.
4. Η κατασκευή σχολικών κτιρίων υπάγεται στην αρμοδιότητα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης. Σε απρόβλεπτες και εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από αίτημα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, να ανατεθεί στον Ο.Σ.Κ. Για μελέτη και εκτέλεση συγκεκριμένων έργων σε βάρος πάντοτε των προβλεπόμενων πιστώσεων στην οικεία Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση. Κατ' εξαίρεση, η κατασκευή σχολικών κτιρίων του Νομού Αττικής παραμένει στην αρμοδιότητα του Οργανισμού Σχολικών Κτιρίων (Ο.Σ.Κ.). Ο Ο.Σ.Κ. μπορεί να συνάπτει προγραμματικές συμβάσεις, κατά τις διατάξεις του άρθρου 28 του Π.Δ. 323/1989 (ΦΕΚ 146 Α'), με τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και τους Ο.Τ.Α. του Νομού Αττικής.
5. Η κατά το άρθρο 2 παράγραφος 9 του Ν. 1566/1985 (ΦΕΚ 167 Α') μεταφορά των μαθητών στον τόπο που λειτουργεί το σχολείο πραγματοποιείται από τους οικείους Ο.Τ.Α. είτε με τη χρησιμοποίηση ιδιόκτητων μέσων είτε με μίσθωση ιδιωτικών μέσων μεταφοράς είτε με άλλο πρόσφορο τρόπο. Για θέματα που προκύπτουν όταν η μεταφορά αναφέρεται σε μαθητές διαφορετικών Ο.Τ.Α. αποφασίζει η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Οικονομικών και Εσωτερικών, που εκδίδεται το Σεπτέμβριο κάθε έτους, κατανέμονται στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις οι πιστώσεις για μεταφορά μαθητών που εγγράφονται στον Κρατικό Προϋπολογισμό. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εσωτερικών καθορίζονται τα κριτήρια κατανομής

των πιστώσεων στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και οι σχετικές λεπτομέρειες εφαρμογής της παραγράφου αυτής.

6. Η Ν. Α. έχει στα πλαίσια του δημοκρατικού προγραμματισμού, τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στο άρθρο 22 παράγραφος 1 του Ν. 1622/1986 και τις ασκεί σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 72 – 74 του ίδιου νόμου.
7. Σε περίπτωση πολέμου, επιστράτευσης, θεομηνίας ή άμεσης και επείγουσας κοινωνικής ανάγκης, που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη δημόσια τάξη ή υγεία ή για την αντιμετώπιση αναγκών της άμυνας της χώρας και ύστερα από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ο κατά περίπτωση αρμόδιος Υπουργός μπορεί να παρέχει διαταγές, εντολές ή οδηγίες απευθείας προς τις υπηρεσίες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, οι οποίες για το σκοπό αυτόν θεωρείται ότι υπάγονται σε αυτόν.

3.2.1. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ¹³

Στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις λειτουργούν οργανισμοί εσωτερικής υπηρεσίας στους οποίους διαρθρώνονται οι υπηρεσίες της Ν. Α., κατά βασικό τομέα δραστηριότητας (σε γενικές διευθύνσεις, διευθύνσεις, τμήματα και γραφεία, ανάλογα με το μέγεθος, τις ανάγκες, το υπάρχον και το προβλεπόμενο προσωπικό και τη φυσιογνωμία του νομού για κάθε περίπτωση) και με βάση τους οποίους γίνεται η κατανομή του στελεχιακού δυναμικού της Ν.Α. Στους τομείς δραστηριότητας και τις αντίστοιχες υπηρεσίες προϊστανται οι αρμόδιες Νομαρχιακές Επιτροπές.

Οι αρμοδιότητες κατά τομέα δραστηριότητας, για την αποτελεσματική λειτουργία της Ν.Α. και την προώθηση της Τοπικής – Ενδογενούς

¹³ ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ- Η ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

Ανάπτυξης, οι οποίες ασκούνται, ή υπάρχει δυνατότητα να ασκηθούν μέσω των υπηρεσιών της Ν. Α., παρουσιάζονται παρακάτω:

Τομέας Σχεδιασμού – Προγραμματισμού

Πρωτογενής τομέας

- Γεωργία – κτηνοτροφία
- Εγγειοβελτιωτικά έργα
- Αγροτική και κτηνοτροφική υγιεινή
- Αλιεία
- Διαχείριση αγροτικών εκτάσεων

Τριτογενής τομέας

- Υγεία – Πρόνοια
- Παιδεία
- Πολιτισμός – Αθλητισμός
- Τεχνικές και αστικές υποδομές, χωροταξία – πολεοδομία
- Περιβάλλον

3.3 Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ Τ. Α.

Στον βαθμό που οι πόροι που προέρχονται από τις τακτικές πηγές εσόδων, κατά κύριο λόγο από το κράτος μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, είναι ανεπαρκείς, η Τοπική Αυτοδιοίκηση αδυνατεί να διαμορφώσει επαρκώς δικές της τοπικές πολιτικές. Για το λόγο αυτό σημαντική ώθηση για την ενεργοποίηση πολιτικών τοπικής ανάπτυξης έδωσε η δυνατότητα άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας από τους ΟΤΑ, η οποία εξελίσσεται διαχρονικά σε βασικό μοχλό κινητοποίησης της τοπικής αναπτυξιακής διαδικασίας.

Επιχείρηση μπορεί να συστήσει ο πρώτος βαθμός τοπικής αυτοδιοίκησης, όσο και η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση. Βεβαίως μπορούν και οι δύο βαθμοί να

συνεργαστούν στα πλαίσια κοινής επιχείρησης. Επίσης, μπορεί να συσταθεί επιχείρηση της Τ. Α. με ιδιώτες, κοινωνικούς ή και άλλους φορείς προκειμένου ο νέος φορέας να διευκολύνει τις διαδικασίες της τοπικής ανάπτυξης.

Εκτός από τη συμμετοχή ή τη σύσταση αμιγούς νομαρχιακής, δημοτικής ή κοινοτικής επιχείρησης, υπάρχει και η δυνατότητα στους ΟΤΑ της σύστασης ή συμμετοχής σε επιχειρήσεις που δεν είναι αμιγώς νομαρχιακές, δημοτικές ή κοινοτικές. Οι επιχειρήσεις αυτές, λειτουργούν με την μορφή της ανώνυμης εταιρίας ή της εταιρίας μεικτής οικονομίας, ή του συνεταιρισμού. Επίσης, είναι δυνατή η συμμετοχή ΟΤΑ σε κοινοπραξία (Π. Δ. 41 0/1995). Οι βασικές νομικές μορφές των επιχειρήσεων της Τ. Α. σύμφωνα με τον Δημοτικό και Κοινοτικό Κώδικα είναι (ΕΕΤΑΑ, 1995):

- ❖ Αμιγείς επιχειρήσεις
- ❖ Αμιγείς διαδημοτικές ή διακοινοτικές
- ❖ Ανώνυμες εταιρίες με συνεταιρισμούς
- ❖ Εταιρίες Λαϊκής Βάσης
- ❖ Ανώνυμες εταιρίες

Για την ενθάρρυνση της σύστασης ή της συμμετοχής των ΟΤΑ σε τέτοιες επιχειρήσεις, προβλέπονται ορισμένα κίνητρα, όπως π.χ. φοροαπαλλαγές, δυνατότητες σύναψης συμβάσεων των ΟΤΑ με αυτές, επιδοτήσεις για εκπαιδευτικά σεμινάρια κ.λπ. Στη χώρα μας υπάρχουν πολυάριθμες τέτοιου είδους επιχειρήσεις με έντονη και αξιόλογη δράση στην προώθηση των θεμάτων της τοπικής ανάπτυξης. Ιδιαίτερα την τελευταία δεκαετία ο αριθμός των επιχειρήσεων της Τ. Α. αυξήθηκε σημαντικά, παράλληλα με την ενίσχυση της αποκέντρωσης και των αρμοδιοτήτων των ΟΤΑ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΟΙ

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΤΟΥ

ΔΗΜΟΥ

ΑΡΤΑΙΩΝ

4.1 ΔΗΜΟΣ ΑΡΤΑΙΩΝ

Ο Δήμος Αρταίων ανήκει στο Νομό Άρτας, ο οποίος βρίσκεται στα Νοτιοανατολικά της Ηπείρου και τα όριά του είναι: ανατολικά οι Νομοί Τρικάλων και Καρδίτσας, δυτικά ο Νομός Πρέβεζας, βόρεια ο Νομός Ιωαννίνων και Νότια ο Αμβρακικός κόλπος και ο Νομός Αιτωλοακαρνανίας.

Φυσικά όρια του νομού αποτελούν ανατολικά ο ποταμός Αχελώος, δυτικά ο ορεινός όγκος του Ξηροβουνίου (1.607 μ.) και ο ποταμός Λούρος, και βόρεια η οροσειρά των Τζουμέρκων (1.393 μ.).

Από μια συνολική εικόνα και με βάση τους επίσημους δείκτες ο νομός Άρτας χαρακτηρίζεται από χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, ουσιαστικά όμως χωρίζεται σε δύο μεγάλες ζώνες: αυτές που προκύπτουν από τη χάραξη μιας οριζόντιας νοητής γραμμής λίγο βορειότερα από την πόλη της Άρτας, δηλαδή τον άξονα Γραμμενίτσα φράγμα Πουρναρίου – Διάσελλο – Σκουληκαριά. Με αυτό τον τρόπο σχηματίζεται η νότια ζώνη, με τους υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης και η βόρεια με τον φθίνοντα και γηράσκοντα πληθυσμό, το ορεινό ανάγλυφο και την ελλιπή υποδομή.

Πρωτεύουσα του νομού είναι η Άρτα με σημαντική και μακραίωνη ιστορία. Είναι κτισμένη αμφιθεατρικά στη θέση της αρχαίας Αμβρακίας, ονομαστής αποικίας των Κορινθίων, την οποία ίδρυσε ο Γόργος, νόθος γιος του Κύψελου, τυράννου της Κορίνθου.

Στον τομέα της απασχόλησης κυριαρχεί ο πρωτογενής τομέας με τη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία (στον Αμβρακικό). Η μεταποίηση εντοπίζεται στον άξονα Άρτα – Φιλιππιάδα (όρια με το Νομό Πρέβεζας), όπου υπάρχουν αρκετές αξιόλογες μονάδες οι δυναμικότερες των οποίων είναι προσανατολισμένες προς την αξιοποίηση της πρωτογενούς παραγωγής.

ΔΗΜΟΣ	Αρταίων
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	23.863
ΕΚΤΑΣΗ (στρέμματα)	47.973
ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	4
ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΑΝΑ ΤΧΜ	494

Ο Δήμος Αρταίων περιλαμβάνει εκτός από την πόλη της Άρτας και τα Δημοτικά Διαμερίσματα:

- Κεραματών
- Κωστακίων
- Λιμίνης

Ο πληθυσμός της πόλης (Άρτας) παρουσίασε σημαντική αύξηση κατά την εικοσαετία 1951 - 1971, οφειλόμενη στις ιδιαίτερες πολιτικοοικονομικές συνθήκες της εποχής. Τα επόμενα χρόνια εμφανίζει σταθερότητα, αν όχι μείωση, για να ανακάμψει και πάλι την τελευταία 15ετία.

Στο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (Γ. Π. Σ.) της πόλης λαμβάνεται ως δεδομένο ότι τα αποτελέσματα των τελευταίων απογραφών είναι πλασματικά, καθώς πολλοί κάτοικοι της Άρτας και των γύρω περιοχών είναι εγγεγραμμένοι κυρίως στα χωριά τους, με αποτέλεσμα κατά την απογραφή να μετακινούνται και να μην απογράφονται στο τόπο διαμονής τους. Την άποψη ότι ο πραγματικός πληθυσμός πρέπει να θεωρείται κατά πολύ ψηλότερος από τον απογραμμένο εκφράζει και η Δ.Ε.Υ.Α. Άρτας, βάσει των στοιχείων που προέρχονται από την κατανάλωση νερού και την παροχή στην Ε.Ε.Α. Σύμφωνα με τα στοιχεία αυτά η Δ.Ε.Υ.Α. Άρτας υπολογίζει τον σημερινό πληθυσμό του Δήμου Άρτας στους 30.000κατοίκους. Η πόλη της Άρτας έχει χαρακτήρα αστικό, αφού αποτελεί το διοικητικό και εμπορικό κέντρο του νομού. Μεγάλο ποσοστό των κατοίκων, όμως, της γύρω περιοχής ασχολείται και με τη γεωργία, κυρίως την καλλιέργεια εσπεριδοειδών,

στην εύφορη πεδιάδα της Άρτας. Οι εμπορικές δραστηριότητες της περιοχής περιορίζονται στο κέντρο της πόλης.

ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ

Η κατανομή των χρήσεων γης στο Νομό Άρτας σύμφωνα με την ΕΣΥΕ κατά είναι η ακόλουθη:

Χρήση	Έκταση σε στρέμματα	
	1981	1991
Καλλιεργούμενη γη & αγρανάπαυση	329.900	334.200
Δάση	684.300	664.500
Βοσκότοποι	361.000	370.800
Εκτάσεις που καλύπτονται με νερό	132.300	132.700
Οικισμοί - δρόμοι	100.000	105.400
Άλλες εκτάσεις	54.700	54.800
Σύνολο	1.662.200	1.662.400

Ο Δήμος Αρταίων καταλαμβάνεται στο μεγαλύτερο τμήμα του (10.100 στρέμματα) από καλλιεργούμενες εκτάσεις, ακολουθούν οι εκτάσεις οικιστικής χρήσης με 10.000 στρέμματα και οι εκτάσεις που καλύπτονται από νερά με 6.100 στρέμματα. Εκτάσεις 2.300 στρεμμάτων αποτελούν βοσκότοπους και 1.000 στρέμματα αποτελούν τα δάση της περιοχής.

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ - ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

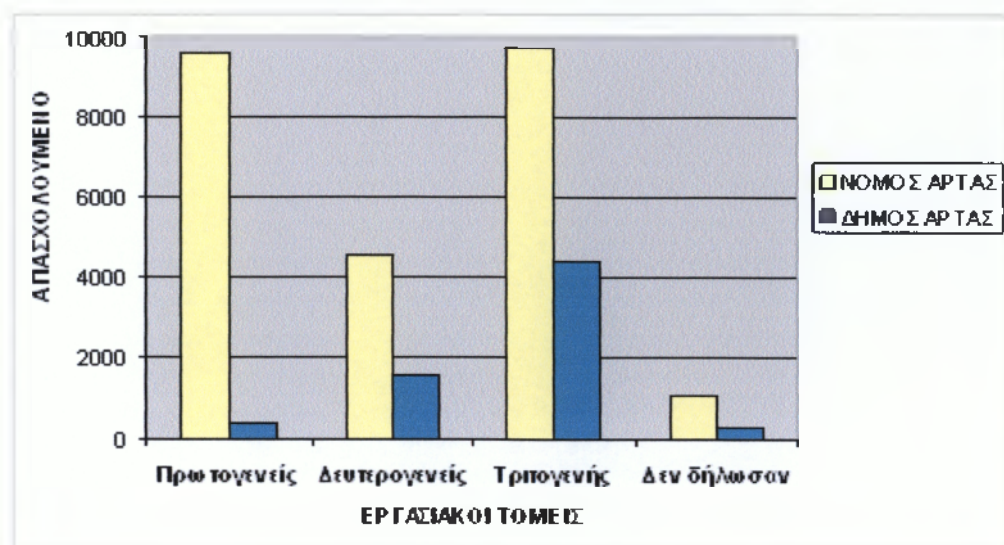
Απασχόληση κατοίκων

Στους παρακάτω πίνακες δίνονται στοιχεία για τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό στο Νομό Άρτας και τον Δήμο Αρταίων και την επαγγελματική κατανομή του πληθυσμού ανά τομέα, και παρατίθενται στοιχεία για την επαγγελματική κατανομή του Νομού Άρτας και του Δήμου Αρταίων.

Σε ότι αφορά στο Νομό Άρτας ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός ανέρχεται στο 35,3% του συνολικού πληθυσμού του νομού, ενώ τα ποσοστά ανεργίας ανέρχονται στο 10% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού. Σε ανάλογα επίπεδα κυμαίνεται ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός του Δήμου Αρταίων που ανέρχεται στο 35,4%, ενώ το ποσοστό ανεργίας φτάνει το 12,2%.

Απασχόληση πληθυσμού

Περιοχή	Οικονομικά ενεργοί	Απασχολούμενοι				
		Πρωτογ.	Δευτερογ.	Τριτογεν.	Δεν δήλωσαν	Σύνολο
Νομός Άρτας	27.775	9.599	4.571	9.722	1.082	24.974
Δήμος Αρταίων	7.528	386	1.547	4.369	303	6.605

Επαγγελματική Κατανομή Πληθυσμού Νομού Άρτας και Δήμου Αρταίων

Επάγγελμα	Νομός Άρτας	Δήμος Αρταίων
Γεωργία, Κτηνοτροφία, Δάση, Θήρα, Αλιεία	9.634	392
Ορυχεία	31	3
Βιομηχανία - Βιοτεχνία	1.709	609
Ηλεκτρισμός, Ύδρευση, Φωταέριο, Ατμός	239	102
Οικοδομήσεις και Δημόσια έργα	2.735	877
Εμπόριο, Εστιατόρια, Ξενοδοχεία	3.218	1.515
Μεταφορές, Επικοινωνίες, Αποθηκεύσεις	1.257	480
Τράπεζες, Ασφάλειες	270	125
Λοιπές Υπηρεσίες	5.129	2.301
Νέοι	1.668	506
Δεν δήλωσαν κλάδο δραστηριότητας	1.885	618
Σύνολο	27.775	5.325

4.2 ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ

4.2.1. ΟΡΙΣΜΟΣ- ΣΚΟΠΟΣ-ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Οι τοπικές αναπτυξιακές πρωτοβουλίες της τοπικής αυτοδιοίκησης με στόχο την ολοκληρωμένη περιφερειακή ανάπτυξη στα διοικητικά όρια σε επίπεδο δήμου, νομού ή και περιφέρειας εμφανίζονται με τη δημιουργία επιχειρήσεων στόχος των οποίων είναι παροχή υποστήριξης της τοπικής οικονομίας για τις μεθόδους παραγωγής, αλλά και στην κατανομή οικονομικών πόρων προερχόμενων από ευρωπαϊκά προγράμματα σε σχέση με υποστηρικτική διαδικασία ανάπτυξης.

Η μορφή αυτών των επιχειρήσεων, γνωστή στο χώρο της αυτοδιοίκησης με το χαρακτηριστικό << ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ >> αναδεικνύει τον ρόλο των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ως των δημοσίων, οι οποίοι δεν περιορίζονται στην παροχή υπηρεσιών δημοσίου χαρακτήρα, αλλά παρεμβαίνουν στην παροχή υποστήριξης τόσο στο δημόσιο, όσο και στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας με στόχο την κάθε είδους ανάπτυξη στο επίπεδο που δραστηριοποιείται με τη μορφή αναπτυξιακής εταιρίας.

Το συγκυριακό πλεονέκτημα των αναπτυξιακών εταιριών σε σχέση με τον υπηρεσιακό μηχανισμό των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης είναι ότι, οι αναπτυξιακές εταιρίες λειτουργούν με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας. Ως εκ τούτου μεγαλύτερη ευελιξία, τόσο ως προς τη δυνατότητα πρόσβασης σε προγράμματα χρηματοδοτούμενα από εθνικούς και υπερεθνικούς οργανισμούς, ώστε να εξασφαλίζουν έγκαιρη πληροφόρηση.

Ο σκοπός των αναπτυξιακών εταιριών και η δυνατότητα από το νόμο να συμβάλλονται με την μορφή Προγραμματικών Συμβάσεων, ως επιχειρήσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, σε συνεργασία με τον δημόσιο και κοινωνικό τομέα της οικονομίας επέτρεψε στην τοπική αυτοδιοίκηση μέσω αυτών των οικονομικών μονάδων, να διαχειριστούν πρωτοβουλίες και προγράμματα τα οποία προκηρύσσονται από τις αρμόδιες διευθύνσεις της

Ευρωπαϊκής Ένωσης με στόχο την αγροτική ανάπτυξη, την αγροτουριστική ανάπτυξη, στο επίπεδο περιφέρειας, αλλά και προγράμματα ολοκληρωμένης ανάπτυξης.

Οι κύριες δραστηριότητες των αναπτυξιακών εταιριών της Τ. Α. που προάγουν τον σχεδιασμό και προγραμματισμό της τοπικής ανάπτυξης και την ενεργοποίηση του ενδογενούς δυναμικού αφορούν:

- Τη διενέργεια απογραφικών μελετών των φυσικών πόρων και δυνατοτήτων της περιοχής.
- Την εκπόνηση μελετών παραγωγικών επενδύσεων.
- Την τεχνική υποστήριξη των ΟΤΑ και των Συνεταιριστικών Οργανώσεων , καθώς και των επιχειρήσεων τους και των άλλων νομικών προσώπων που συστήνουν ή στα οποία συμμετέχουν.
- Την επιμόρφωση των στελεχών των ΟΤΑ και των Συνεταιριστικών Οργανώσεων ,των επιχειρήσεων τους και των άλλων νομικών προσώπων που συστήνουν ή συμμετέχουν.
- Την ανάληψη ή την υποβοήθηση επενδυτικών πρωτοβουλιών άλλων φορέων για την αξιοποίηση των πόρων της περιοχής, ειδικών θυγατρικών εταιριών ή συμμετοχή σε αυτές.
- Την ίδρυση και την ανάληψη πρωτοβουλιών για την προώθηση επενδυτικών δραστηριοτήτων.
- Την εκπόνηση και εφαρμογή αναπτυξιακών προγραμμάτων και προγραμμάτων προστασίας και βελτίωσης του περιβάλλοντος σε συνεργασία με άλλους κρατικούς, ιδιωτικούς και κοινωνικούς φορείς.
- Τη σύναψη Προγραμματικών Συμβάσεων.

- Τη διεξαγωγή κάθε δραστηριότητας που σχετίζεται με την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής της ευρύτερης περιφέρειας.

Το αντικείμενο δραστηριότητας των επιχειρήσεων της Τ. Α. αναφέρεται σε όλους σχεδόν τους τομείς της τοπικής οικονομίας και κοινωνίας, με μεγαλύτερη έμφαση στους τομείς του πολιτισμού, του τουρισμού, καθώς και στον κατασκευαστικό τομέα.

Από τα παραπάνω, γίνεται αντιληπτό ότι οι αναπτυξιακές εταιρίες έχουν, καταστατικά τουλάχιστον, τη δυνατότητα προώθησης, πολλαπλών δραστηριοτήτων προς την κατεύθυνση της ενεργοποίησης του ενδογενούς δυναμικού των περιφερειών. Οι επιχειρήσεις της αυτοδιοίκησης είναι μηχανισμοί ανάπτυξης και κινητοποίησης του παραγωγικού δυναμικού ενός τόπου, ενώ παράλληλα προωθούν την ενίσχυση της απασχόλησης και την δραστηριοποίηση του εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού. Έχουν την δυνατότητα να οργανώσουν τους κοινωνικούς φορείς και τις άτυπες κοινωνικές ομάδες και να προωθήσουν τη συνεργασία των φορέων της τοπικής κοινωνίας για την επίτευξη των στόχων που θέτουν, όχι μόνο με οικονομικά, αλλά και με κοινωνικά κριτήρια.

4.3 ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΟΤΑ

4.3.1 ΑΡΤΑΙΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ Ο.Τ.Α.

Η Α.Δ.Α.Ε. ξεκίνησε να λειτουργεί το 2009, με την διάρκεια της να ορίζεται στα 50 χρόνια, και δικαίωμα παράτασης της με τροποποίηση σχετικού άρθρου. Έδρα της εταιρίας είναι ο Δήμος Αρταίων και τα γραφεία που βρίσκονται στο Δημοτικό Εκθεσιακό Χώρο. Η Α.Δ.Α.Ε. είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου με τη μορφή Ανώνυμης Εταιρίας ΟΤΑ και διέπεται ως προς την διοίκηση, οργάνωση, εκτέλεση, λειτουργία και συντήρηση των έργων αρμοδιότητας της, καθώς και τις πηγές χρηματοδότησης της από τις διατάξεις του Ν. 3463/2006 "Νέος Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας" και τις διατάξεις της εμπορικής και φορολογικής νομοθεσίας περί Ανωνύμων Εταιριών.

Σκοπός της εταιρίας είναι :

- α) Η διαχείριση- λειτουργία χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων
- β) Η οργάνωση και διαχείριση του εκθεσιακού χώρου του Δ. Αρταίων με σκοπό την οργάνωση / εκμετάλλευση της δημοτικής εμποροπανήγυρης και διαφόρων άλλων εμπορικών εκθέσεων
- γ) Η διαχείριση χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα οποία θα υλοποιήσει ο Δήμος Αρταίων και οι επιχειρήσεις του

δ) Η παροχή υπηρεσιών τεχνικού συμβουλίου σε φορείς του Νομού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών θα εξειδικεύεται στα εξής στάδια :

- στην κατάρτιση προτάσεων και μελών έργων
- στην τεχνική ωρίμανση των έργων
- στην παρακολούθηση της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των έργων

ε) η ανάπτυξη της διαφημιστικής λειτουργίας εντός των ορίων του Δήμου Αρταίων

στ) η προβολή και προώθηση των επιχειρήσεων του Δήμου Αρταίων καθώς και των τοπικών προϊόντων

ζ) η δημιουργία, επισκευή και εκμετάλλευση ξενοδοχείων και λοιπών έργων τουριστικής υποδομής που θα συμβάλλουν στην κατεύθυνση της τουριστικής ανάπτυξης της περιοχής

η) η οργάνωση εμπορικών εκθέσεων τοπικού και περιφερειακού χαρακτήρα

θ) η παραγωγή και μετάδοση διαφημιστικών μηνυμάτων

ι) η κατασκευή και συντήρηση τεχνικών έργων

ια) η λειτουργία αναψυκτηρίων, κυλικείων και χώρων πολλαπλών πολιτιστικών δραστηριοτήτων

ιβ) η οργάνωση και η ανάπτυξη δραστηριοτήτων διαχείρισης περιβαλλοντικών ζητημάτων

Για την επίτευξη του σκοπού της η εταιρία μπορεί:

α) να συμμετέχει σε οποιαδήποτε επιχείρηση, με όμοιο ή παρεμφερή σκοπό, οποιουδήποτε εταιρικού τύπου

β) να συνεργάζεται με οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο εσωτερικό ή το εξωτερικό

γ) να ιδρύει γραφεία, υποκαταστήματα ή πρακτορεία οπουδήποτε και

δ) να αντιπροσωπεύει οποιαδήποτε επιχείρηση ημεδαπή ή αλλοδαπή με όμοιο ή παρεμφερή σκοπό.

ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Η καθαρή λογιστική αξία της δημοτικής επιχείρησης ανέρχεται στο ποσό των 1.418,41 ευρώ. Για το σχηματισμό του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας ο Δήμος Αρταίων θα εισέφερε το ποσό των 60.581,59 ευρώ. Έτσι το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας θα ανέλθει σε 62.000,00 ευρώ και θα αποτελείται από 620 μετοχές ονομαστικής αξίας 100 ευρώ η καθεμία. Στο μετοχικό κεφάλαιο της Α.Δ.Α.Ε δεν εισφέρονται από το Δήμο Αρταίων άλλα περιουσιακά στοιχεία. Για τη λειτουργία των διευθύνσεων της εταιρίας προβλέπεται η παραχώρηση της χρήσης και της εκμετάλλευσης των κατάλληλων δημοτικών κτιρίων και εκτάσεων.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

1. Η Επιχείρηση διοικείται από 10μελές (10) διοικητικό συμβούλιο, περιλαμβάνοντας και τον εκπρόσωπο των εργαζομένων, το οποίο ορίζεται από το δημοτικό συμβούλιο και αποτελείται από :

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:	Καραγιώργος Παναγιώτης
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ:	Γρίβα - Οικονομίδη Αναστασία
ΜΕΛΗ:	Μπακόλας Αριστοτέλης Τζαρής Κωνσταντίνος Παπαχρηστάκης Φαίδων Καλοκαίρης Ευάγγελος Ντάλιας Δημοσθένης Πατππός Ευάγγελος Νούλης Γεώργιος
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:	Μπόνιας Γεώργιος

2. Επιτρέπεται η εκλογή αναπληρωματικών μελών του Δ.Σ., ο αριθμός των οποίων καθορίζεται από τη σχετική απόφαση της γενικής συνέλευσης που τους εκλέγει. Τα αναπληρωματικά μέλη μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο για την αναπλήρωση, μέλους ή μελών του Δ.Σ. που παραιτήθηκαν, πέθαναν ή απώλεσαν την ιδιότητα τους με οποιονδήποτε άλλο τρόπο.
3. Η θητεία των μελών του Δ.Σ. είναι μέχρι 4 έτη. Κατ' εξαίρεση η θητεία του Δ.Σ. παρατείνεται μέχρι τη λήξη της προθεσμίας, εντός της οποίας πρέπει να συνέλθει η αμέσως επόμενη τακτική γενική συνέλευση μετά τη λήξη της θητείας του.
4. Τα μέλη Δ.Σ. εκλέγονται από τους μετόχους και είναι ελεύθερα ανακλητά.
5. Η αδικαιολόγητη αποχή συμβούλων από το Δ.Σ. επί χρόνο που υπερβαίνει το εξάμηνο λογίζεται παραίτηση αφού το Δ.Σ. αποφασίσει σχετικά με αυτήν και γίνει μνεία στα πρακτικά.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ

Η εταιρία εκπροσωπείται σε κάθε Δημόσια Δικαστική ή άλλη Αρχή και προς τρίτους από το Δ.Σ., το οποίο δικαιούται με ειδική απόφαση του, να αναθέτει την ενάσκηση των δικαιωμάτων του σε σχέση με τη διοίκηση, εκπροσώπηση και διαχείριση της εταιρίας σε ένα ή περισσότερα από τα μέλη του ή σε υπαλλήλους της εταιρίας.

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

1. Το Δ.Σ. αμέσως μετά την εκλογή του, συνέρχεται και συγκροτείται σε σώμα.
2. Το Δ.Σ. μπορεί να εκλέγει από τα μέλη του, έναν ή περισσότερους διευθύνοντες συμβούλους, καθορίζοντας συγχρόνως και τις αρμοδιότητες τους.

3. Ο πρόεδρος του Δ.Σ. διευθύνει τις συνεδριάσεις του. Τον πρόεδρο όταν απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνει σε όλη την έκταση των αρμοδιοτήτων του ο αντιπρόεδρος και αυτόν, όταν κωλύεται, ο διευθύνων σύμβουλος.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

1. Οι συζητήσεις και αποφάσεις του Δ.Σ. καταχωρούνται περιληπτικά σε ειδικό βιβλίο, που μπορεί να τηρείται και κατά το μηχανογραφικό σύστημα. Ύστερα από αίτηση μέλους του Δ.Σ., ο πρόεδρος υποχρεούται να καταχωρήσει στα πρακτικά ακριβή περίληψη της γνώμης του. Στο βιβλίο αυτό καταχωρείται επίσης κατάλογος των παριστάμενων ή αντιπροσωπευόμενων κατά τη συνεδρίαση του Δ.Σ.

2. Τα πρακτικά του Δ.Σ. υπογράφονται από το πρόεδρο ή τον αναπληρωτή του και από όλα τα παριστάμενα ή αντιπροσωπευόμενα κατά τη συνεδρίαση μέλη του.

3. Η κατάρτιση και υπογραφή πρακτικού από όλα τα μέλη του Δ.Σ. ή τους αντιπροσώπους τους ισοδυναμεί με απόφαση του Δ.Σ. ακόμη και αν δεν έχει προηγηθεί συνεδρίαση.

4. Αντίγραφα και αποσπάσματα των πρακτικών του Δ.Σ. εκδίδονται επίσημα από τον πρόεδρο ή τον αναπληρωτή του, χωρίς να απαιτείται άλλη επικύρωση τους.

5. Αντίγραφα πρακτικών συνεδριάσεων του Δ.Σ., για τα οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης τους στο μητρώο Α.Ε., υποβάλλονται στην αρμόδια εποπτεύουσα αρχή μέσα σε προθεσμία 20 ημερών από τη συνεδρίαση του Δ.Σ.

ΕΞΟΥΣΙΑ - ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Το διοικητικό συμβούλιο είναι αρμόδιο για τη διοίκηση και εκπροσώπηση της εταιρίας, τη διαχείριση της περιουσίας της και την εν γένει επιδίωξη του σκοπού της. Αποφασίζει για όλα γενικά τα ζητήματα που αφορούν την εταιρία, μέσα στα πλαίσια του εταιρικού σκοπού, με εξαίρεση εκείνα που σύμφωνα με το νόμο ή το καταστατικό ανήκουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης. Ιδιαίτερα το Διοικητικό Συμβούλιο:

- ορίζει και παύει τους διευθυντές και το υπόλοιπο υπαλληλικό προσωπικό και κανονίζει τις αποδοχές τους, τις δαπάνες της εταιρίας. Αποφασίζει και ενεργεί κάθε πράξη αποκτήσεως ή παραχωρήσεως δικαιωμάτων ή συνολογήσεως υποχρεώσεων που δεν υπάγονται στην αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης και προσδιορίζει τη χρήση των κεφαλαίων της εταιρίας.
- αναλαμβάνει και εκτελεί με τους όρους τους οποίους εγκρίνει τις εργασίες που κατονομάζονται στο άρθρο 27 του καταστατικού της εταιρίας
- διευθύνει και διαχειρίζεται τα συμφέροντα της εταιρίας, εκπροσωπεί την εταιρία έναντι τρίτων, αγοράζει και πουλά ακίνητα της εταιρίας, παραχωρεί επ' αυτών προς οιοσδήποτε τρίτους ή αποκτά επί ακινήτων τρίτων απεριόριστα κάθε φύσεως και εκτάσεως εμπράγματα δικαιώματα, όπως το δικαίωμα εγγραφής υποθήκης ή προσημειώσεως υποθήκης, κάθε είδους πραγματική ή προσωπική δουλειά, όπως το δικαίωμα της επικαρπίας, συνάπτει οποιαδήποτε συμβόλαια και συμφωνητικά με τρίτους, ιδιαίτερα με φορείς του Δημοσίου, Δημοτικές επιχειρήσεις και κάθε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο Δημοσίου ή Ιδιωτικού δικαίου, υπογράφει εντάλματα και κάθε άλλο σχετικό έγγραφο, υπογράφει και χορηγεί αποδείξεις και εξοφλήσεις, εισπράττει από τις τράπεζες και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο κάθε οφειλόμενο ποσό, χορηγεί εξοφλήσεις, υπογράφει κάθε σχετικό έγγραφο και αναγνωρίζει λογαριασμούς, μισθώνει και εκμισθώνει, καταβάλλει και εισπράττει μισθώματα, υπογράφει μισθωτήρια συμβόλαια, εκχωρεί μισθωτικά δικαιώματα σε τρίτους, αποκτά είτε με αντάλλαγμα είτε λόγω δωρεάς ή ακίνητα ή εμπράγματα δικαιώματα επ' αυτών, καθώς και περιουσιακά στοιχεία κάθε φύσεως είτε από φυσικά είτε από νομικά πρόσωπα Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου. Ενεργεί αγορές μηχανημάτων και

τεχνολογικού εξοπλισμού, συνάπτει δάνεια υπέρ της εταιρίας με όρους και συμφωνίες που κρίνει συμφέροντες οποιαδήποτε ασφάλεια. Συνιστά ενέχυρα προς οποιοδήποτε τρίτο και ιδιαίτερα προς τράπεζες, εκδίδει και αποδέχεται γραμμάτια και συναλλαγματικές οποιοδήποτε ποσού εγγυάται για αυτές, οπισθογραφεί και γενικά προβαίνει σε κάθε πράξη απαιτούμενη για την κυκλοφορία αξιόγραφων.

- προβαίνει σε καταθέσεις σε τράπεζες, υπογράφει και εκδίδει επιταγές, συνάπτει συμβάσεις με τράπεζες και άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα για το άνοιγμα ενέγγυων πιστώσεων, ζητά την έκδοση των εγγυητικών επιστολών και γενικά ενεργεί κάθε πράξη που απαιτούν οι τραπεζικές συναλλαγές. Ασφαλίζει και υπογράφει ασφαλιστήρια, εισπράττει ασφαλιστικές αποζημιώσεις, συντάσσει πρωτόκολλα απώλειας ή καταστροφής και προβαίνει γενικά σε κάθε σχετική ασφαλιστική πράξη.

- διορίζει τεχνικούς συμβούλους. Εκπροσωπεί την εταιρία με τον Πρόεδρο ή τον Διευθύνοντα Σύμβουλο σε κάθε δημόσια, δημοτική αρχή, στα δικαστήρια κάθε βαθμού και δικαιοδοσίας και σε κάθε τρίτο. Διορίζει πληρεξούσιους δικηγόρους και παρέχει σε αυτούς δικαστική πληρεξουσιότητα, αποφασίζει την έγκριση ή κατάργηση δικών, τη συνυπολόγηση συμβιβασμών, συνυποσχετικών διαιτησιών, την επιβολή κατασχέσεων και ενέργεια πλειστηριασμών, την εγγραφή, εξάλειψη, άρση ή περιορισμό υποθηκών καθώς και την εκχώρηση απαιτήσεων της εταιρίας ή αποδοχή εκχωρούμενων απαιτήσεων. Συντάσσει τον ετήσιο ισολογισμό της, προτείνει στη Γενική Συνέλευση το διανεμητέο μέρος στους μετόχους τους, τις ενεργητικές αποσβέσεις και κρατήσεις για αποθεματικά ή προβλέψεις και υποβάλλει στη Γενική Συνέλευση έκθεση πεπραγμένων.

- κανονίζει τις αρμοδιότητες του Διευθύνοντος Συμβούλου και ρυθμίζει γενικά την εσωτερική λειτουργία της εταιρίας. Η απαρίθμηση αυτή των αρμοδιοτήτων της εταιρίας είναι απλώς ενδεικτική και όχι περιοριστική. Κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ευθύνεται έναντι της εταιρίας για κάθε πταίσμα κατά τη διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων.

- το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αναθέτει την άσκηση μέρους ή όλων των εξουσιών διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρίας, εκτός από αυτές που απαιτούν συλλογική ενέργεια, σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα, μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, υπαλλήλους της εταιρίας ή σε τρίτους,

καθορίζοντας συγχρόνως και την έκταση αυτής της ανάθεσης. Τα πρόσωπα αυτά μπορούν να αναθέτουν περαιτέρω την άσκηση των εξουσιών που τους ανατέθηκαν ή μέρους τούτων σε άλλα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, υπαλλήλους της εταιρίας ή τρίτους, με την προϋπόθεση ότι τούτο προβλέπεται στη σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΝΩ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ.

Επί μέρους δραστηριότητες:

- Λειτουργία Αναψυκτηρίων & Τουριστικών περιπτέρων
- Εκμετάλλευση Εκθεσιακών Χώρων
- Εκμετάλλευση & λειτουργία χώρων Στάθμευσης
- Εκμετάλλευση χώρων Πολιτιστικών δραστηριοτήτων
- Διοργάνωση Επιμορφωτικών, Εκπαιδευτικών & Ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων
- Οργάνωση και Υλοποίηση Επιμορφωτικών Σεμιναρίων
- Εκτέλεση διαφόρων εργασιών
- Προβολή Δραστηριοτήτων & Τομέας Ενημέρωσης (Δημοτική Ραδιοφωνία), ανάδειξη τοπικής δημοσιότητας, ενημέρωση, ψυχαγωγία, επιμόρφωση
- Διοργάνωση Συνεδρίων , Συσκέψεων, Ημερίδων & διαφόρων εκδηλώσεων
(Συνεδριακό Κέντρο - Αίθουσα Διώνη)
- Εκδόσεις Συγγραμμάτων & Εντύπων
- Υλοποίηση Προγραμμάτων Κοινωνικού Ενδιαφέροντος
(Βοήθεια στο Σπίτι, Μαζικός Αθλητισμός κτλ.)

4.3.2 ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΗΜΟΥ ΑΡΤΑΙΩΝ ΔΗ. Κ. Ε. Δ. Α.

ΙΔΡΥΣΗ – ΣΚΟΠΟΣ

Ιδρύθηκε το 2009 ως Αμιγής Δημοτική Κοινωφελής Επιχείρηση του Δήμου Αρταίων και ως Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου με την επωνυμία «ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΗΜΟΥ ΑΡΤΑΙΩΝ» με διακριτικό τίτλο «ΔΗ.Κ.Ε.Δ.Α.» και με χρονολογική διάρκεια 50 έτη.

Σκοπός της Δημοτικής Επιχείρησης είναι να διαμορφώσει και να υλοποιήσει ένα μακροχρόνιο πρόγραμμα δράσης που θα στοχεύει στους τομείς

- της κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης,
- της παιδείας,
- του πολιτισμού,
- του αθλητισμού
- του περιβάλλοντος, με εξαίρεση την καθαριότητα των κοινόχρηστων χώρων και την αποκομιδή των απορριμμάτων, την δημιουργία και συντήρηση πρασίνου και τη λειτουργία κοιμητηρίων και κέντρων αποτέφρωσης νεκρών.
- της οργάνωσης δημοτικής συγκοινωνίας

- καθώς και της εκπόνησης και εφαρμογής προγραμμάτων έρευνας και τεχνολογίας για την ανάπτυξη της περιοχής.

Είναι δυνατή από τη δημοτική επιχείρηση η παράλληλη επιδίωξη περισσότερων σκοπών, κατά τα ανωτέρω, οι οποίοι είναι μεταξύ τους συναφείς και σε κάθε περίπτωση δεν έχουν εμπορικό ή βιομηχανικό χαρακτήρα. Δεν επιτρέπεται η συμμετοχή της δημοτικής επιχείρησης σε άλλες επιχειρήσεις Ο.Τ.Α.. Επίσης, αντικείμενο δραστηριότητας της δημοτικής επιχείρησης δεν μπορούν να αποτελέσουν, καθ' οιανδήποτε μορφή, οι παραχωρηθείσες στους Ο.Τ.Α. κρατικές αρμοδιότητες, όπως αυτές περιγράφονται στο άρθρο 75 παρ. 2 του νέου Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα. Μέσα για την επίτευξη των παραπάνω σκοπών είναι:

- Η οργάνωση και λειτουργία Κοινωνικών Υποστηρικτικών Δομών όπως παιδικοί σταθμοί, βρεφικοί σταθμοί, κέντρα δημιουργικής απασχόλησης παιδιών, προγράμματα βοήθεια στο σπίτι, κέντρα ημερήσιας φροντίδας ηλικιωμένων, κέντρα δημιουργικής απασχόλησης παιδιών με ειδικές ανάγκες, ταμείο κοινωνικής αλληλεγγύης, δομών στήριξης κακοποιημένων γυναικών κ.λπ.
- Ο συντονισμός ενεργειών για την οργάνωση και λειτουργία χώρων πολιτιστικών λειτουργιών.
- Η αξιοποίηση προγραμμάτων στήριξης του πολιτιστικού τομέα από εθνικούς και ευρωπαϊκούς πόρους.
- Η δημιουργία και λειτουργία βιβλιοθήκης, κινηματογραφικών αιθουσών και σχολών τέχνης στην περιοχή.
- Η διοργάνωση εκδηλώσεων και συναντήσεων επί πάσης φύσεως θεμάτων πολιτιστικού περιεχομένου που αφορούν ή ενδιαφέρουν το Δήμο Αρταίων.
- Οι εκδόσεις και η διανομή έντυπου υλικού.

ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Η Δημοτική Επιχείρηση διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο, αποτελούμενο από 7 άτομα, τα οποία ορίζονται από το Δημοτικό Συμβούλιο, και αποτελείται από:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:	Γιώτης Φίλιππος
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ:	Ντάλας Χρήστος
ΜΕΛΗ:	Γεροβασίλη Όλγα Αγγέλης Κώστας Κατσαράμπης Γιάννης Στάμου Θεοδοσία Ζιώγος Ευστράτιος

Από τα μέλη αυτά:

1. Τρία είναι αιρετοί εκπρόσωποι του Δήμου Αρταίων
Τα μέλη αυτά είναι: Ο Δήμαρχος Αρταίων ως Πρόεδρος ή άλλος Δημοτικός Σύμβουλος της πλειοψηφίας. Δύο Δημοτικοί Σύμβουλοι εκ των οποίων ο ένας είναι εκπρόσωπος της μειοψηφίας του Δημοτικού Συμβουλίου,
2. Ένας είναι εκπρόσωπος των εργαζομένων στην επιχείρηση, αν αυτή απασχολεί περισσότερους από 20 εργαζομένους, υποδεικνυόμενος από τη γενική συνέλευση αυτών,
3. Ένας είναι εκπρόσωπος κοινωνικού φορέα της περιοχής. Ο φορέας επιλέγεται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου με εισήγηση του Δημάρχου,
4. Τρεις δημότες. Αν συμμετέχει εκπρόσωπος των εργαζομένων στην επιχείρηση, οι δημότες θα είναι δύο.

Ο ορισμός των τριών Δημοτικών Συμβούλων και των δημοτών που θα μετέχουν στο Διοικητικό Συμβούλιο της Δημοτικής Επιχείρησης γίνεται από το Δημοτικό Συμβούλιο μετά από εισήγηση του Δημάρχου, ενώ ταυτόχρονα ορίζονται και οι αναπληρωτές αυτών. Ο κοινωνικός φορέας ορίζει επίσης τον αναπληρωτή του εκπροσώπου του. Μέχρι να οριστούν τα μέλη του κοινωνικού φορέα και των εργαζομένων το Διοικητικό Συμβούλιο λειτουργεί με ελλιπή σύνθεση, αρκεί ο αριθμός των μελών να μην είναι κατώτερος αυτών που απαιτεί η απαρτία. Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου ακολουθεί τη θητεία του Δημοτικού Συμβουλίου, δηλαδή είναι τετραετής. Μέλη του διοικητικού συμβουλίου είναι δυνατόν να αντικατασταθούν κατά τη διάρκεια της θητείας τους, με αιτιολογημένη απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου που τα όρισε, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του. Για την αντικατάσταση του εκπροσώπου των εργαζομένων και του κοινωνικού φορέα της περιοχής απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του οργάνου που τους πρότεινε. Το Δημοτικό Συμβούλιο ορίζει από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο του. Αν μέλος είναι και ο Δήμαρχος Αρταίων, θα οριστεί και πρόεδρος. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της επιχείρησης προσλαμβάνεται γενικός διευθυντής μετά από σχετική προκήρυξη.

Ως γενικός διευθυντής δεν μπορεί να οριστεί μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της επιχείρησης ή του Δημοτικού Συμβουλίου. Στον Πρόεδρο ή στον Αντιπρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου, ανάλογα με τις υπηρεσίες που παρέχει στην επιχείρηση, μπορεί να καταβάλλεται αποζημίωση, η οποία ορίζεται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου ύστερα από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου της επιχείρησης. Με την ίδια διαδικασία μπορεί να καταβάλλεται αποζημίωση στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του. Για τον καθορισμό των αποζημιώσεων της παραγράφου αυτής λαμβάνεται οπωσδήποτε υπόψη η οικονομική κατάσταση της επιχείρησης κατά την προηγούμενη διαχειριστική περίοδο. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε., καθορίζονται τα ανώτερα χρηματικά όρια των ως άνω αποζημιώσεων. Οι αποφάσεις του Διοικητικού

Συμβουλίου της Επιχείρησης εγκρίνονται από το Δημοτικό Συμβούλιο, αν αυτές αφορούν:

α) την ψήφιση του προϋπολογισμού, του ισολογισμού και της έκθεσης πεπραγμένων

β) την αγορά ή εκποίηση ακινήτων ή την επιβάρυνση αυτών με εμπράγατο δικαίωμα

γ) τη διάθεση των καθαρών κερδών ή την διενέργεια επενδύσεων

δ) την αύξηση του κεφαλαίου της επιχείρησης

ε) τη συγχώνευση ή τη λύση της επιχείρησης

στ) τη σύναψη δανείων και

ζ) την έγκριση των κανονισμών του επομένου άρθρου.

Για την νόμιμη λήψη ή έγκριση των ανωτέρω αποφάσεων απαιτείται η πλειοψηφία του συνόλου των μελών του αντίστοιχου συμβουλίου. Η έγκριση παρέχεται μέσα σε ένα μήνα από τότε που κοινοποιήθηκε η απόφαση στο δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο. Αν περάσει άπρακτη η προθεσμία αυτή, θεωρείται ότι η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου έχει εγκριθεί. Το Διοικητικό Συμβούλιο της δημοτικής επιχείρησης αποφασίζει για κάθε θέμα αναγόμενο στην εκπλήρωση των σκοπών της επιχείρησης:

1. Διορίζει το Γενικό Διευθυντή της επιχείρησης
2. Διορίζει και απολύει το υπαλληλικό και εργατοτεχνικό προσωπικό και αποφασίζει για όλες τις μεταβολές της υπηρεσιακής του κατάστασης.
3. Εγκρίνει ετήσιο πρόγραμμα δραστηριοτήτων που εισηγείται ο Γενικός Διευθυντής.
4. Εγκρίνει τον ετήσιο προϋπολογισμό, τις αναθεωρήσεις αυτού, τον απολογισμό και έκθεση πεπραγμένων που εκπονεί ο Γενικός Διευθυντής.
5. Αποφασίζει για την ανάθεση μελετών, συνεργασία με εξωτερικούς συνεργάτες και εκτέλεση έργων.
6. Συντάσσει τον Εσωτερικό Κανονισμό Υπηρεσιών, τον Κανονισμό Προσωπικού και τον Κανονισμό Διαχείρισης της επιχείρησης.
7. Διορίζει με πάγια αντιμισθία τον Νομικό και Οικονομικό Σύμβουλό του μετά από εισήγηση του Γενικού Διευθυντή.

8. Αποφασίζει την αγορά ή εκποίηση ακινήτων ή την επιβάρυνση αυτών με εμπράγματο δικαίωμα.
9. Αποφασίζει για της πάσης φύσεως οδοιπορικά και έξοδα παραστάσεως των μελών του Δ.Σ. και του Γενικού Διευθυντή της επιχείρησης.
10. Αποφασίζει για την μίσθωση κινητών και ακινήτων που είναι χρήσιμα στην επιχείρηση καθώς και για την εκμίσθωση κινητών και ακινήτων ιδιοκτησίας της επιχείρησης.
11. Μπορεί αν συγκροτεί επιτροπές, μόνιμες ή ad hoc και να συντάσσει κατάλογο φορέων, συνεργατών και χορηγών οι οποίοι θα συμβάλλουν στην προώθηση των σκοπών της επιχείρησης.
12. Αποφασίζει τη σύναψη δανείων και μπορεί για ασφάλειά τους να εκχωρεί το σύνολο ή μέρος από τα έσοδα και αποφασίζει για παροχή δικαιωμάτων υποθήκης σε ακίνητά του.
13. Καθορίζει τις τιμές χρέωσης των προϊόντων και των υπηρεσιών της επιχείρησης μετά από εισήγηση του Γενικού Διευθυντή.

Το Δ.Σ. συνέρχεται σε τακτική συνεδρίαση μία φορά το μήνα. Βρίσκεται σε απαρτία εφόσον είναι παρόντα τα μισά συν ένα από τα μέλη του. Σε περίπτωση έλλειψης απαρτίας, η συνεδρίαση επαναλαμβάνεται εντός δύο ημερών και θεωρείται σε απαρτία ανεξαρτήτως του αριθμού των παρόντων μελών και πάντως όχι κάτω του ενός τρίτου αυτών. Οι αποφάσεις του Δ.Σ. λαμβάνονται κατά πλειοψηφία των παρόντων μελών και σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου. Σε κάθε συνεδρίαση του Δ.Σ. τηρούνται πρακτικά με ευθύνη του γενικού διευθυντή. Το Δ.Σ. μπορεί να αναθέτει την άσκηση του συνόλου ή μέρους των αρμοδιοτήτων του εκτός των περιπτώσεων 1,2,4,9,10 και 13 που αναφέρθηκαν προηγουμένως στον Πρόεδρο και τον Γενικό Διευθυντή της επιχείρησης.

Πρόεδρος της επιχείρησης είναι ο εκάστοτε Δήμαρχος ή άλλο μέλος του Δ.Σ. αυτής που ορίζεται από το Δημοτικό Συμβούλιο. Ο πρόεδρος της επιχείρησης :

- Συντάσσει την ημερήσια διάταξη του Δ.Σ., συνεπικουρούμενος από το Γενικό Διευθυντή, συγκαλεί το Δ.Σ. σε συνεδρίαση και διευθύνει τις συζητήσεις του.

- Εκπροσωπεί την επιχείρηση ενώπιον κάθε Αρχής, των δικαστηρίων κάθε προσώπου Νομικού ή Ιδιωτικού Δικαίου.
- Εντέλλεται την πληρωμή κάθε δαπάνης που περιέχεται στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό ή που αποφασίστηκε από το Δ.Σ.
- Εκτελεί τις αποφάσεις του Δ.Σ.
- Υπογράφει τις συμβάσεις που συνάπτει η επιχείρηση.

Ο αντιπρόεδρος της επιχείρησης είναι μέλος του Δ.Σ. αυτής και ορίζεται με απόφαση από το Δημοτικό Συμβούλιο. Ακόμη αναπληρώνει τον πρόεδρο, όταν αυτός κωλύεται ή απουσιάζει.

Ο γραμματέας της επιχείρησης είναι μέλος του Δ.Σ. και ορίζεται με απόφαση του προέδρου. Αναπληρώνει τον πρόεδρο σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του. Σε αντιστοιχία με ότι ισχύει για τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο, ο γραμματέας αναπληρώνεται από το μεγαλύτερο σε ηλικία από τα υπόλοιπα μέλη του Δ.Σ.

Με απόφαση του Δ.Σ. προσλαμβάνεται ο γενικός διευθυντής, ή ορίζεται μέλος του Δ.Σ. άτομο με ειδικά προσόντα και εμπειρίες στο αντικείμενο, μετά από προκήρυξη εκδήλωσης ενδιαφέροντος και με εισήγηση του προέδρου του Δ.Σ. το οποίο καθορίζει τα προσόντα, τις διαδικασίες πρόσληψης και τις αποδοχές του. Ο γενικός διευθυντής ασχολείται αποκλειστικά με τη διοίκηση και τη λειτουργία, προϊστάται των υπηρεσιών της και είναι ο ιεραρχικός προϊστάμενος του προσωπικού.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

Το διοικητικό συμβούλιο της επιχείρησης συντάσσει υποχρεωτικά τους ακόλουθους κανονισμούς :

- α) Εσωτερικό κανονισμό υπηρεσιών, με τον οποίο καθορίζονται η οργάνωση, η διάρθρωση και οι αρμοδιότητες των υπηρεσιών της επιχείρησης, οι θέσεις του προσωπικού κατά ειδικότητα, καθώς και το ανώτατο όριο αυτού.
- β) Κανονισμό προσωπικού, ο οποίος καθορίζει την υπηρεσιακή κατάσταση αυτού, τα προσόντα πρόσληψης, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, καθώς και τις πειθαρχικές του ευθύνες.

γ) Κανονισμό οικονομικής διαχείρισης. Με απόφαση του Δ.Σ. της επιχείρησης μπορεί να συντάσσονται και άλλοι κανονισμοί οι οποίοι κρίνονται απαραίτητοι για τη λειτουργία αυτής.

Τους κανονισμούς συντάσσει το Διοικητικό Συμβούλιο και εγκρίνει το Δημοτικό Συμβούλιο. Η σύναψη συμβάσεων ανάθεσης των έργων, υπηρεσιών, μελετών και προμηθειών της δημοτικής επιχείρησης, καθώς και η σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου διενεργείται σύμφωνα με τις αντίστοιχες ρυθμίσεις που ισχύουν για τους ΟΤΑ. Το Δ.Σ. μπορεί να συντάσσει αντίστοιχους κανονισμούς στο πλαίσιο των ανωτέρω κανόνων.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Το προσωπικό της δημοτικής επιχείρησης συνδέεται με αυτή με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου και προσλαμβάνεται με βάση τις αντίστοιχες διατάξεις που ισχύουν για την πρόσληψη του προσωπικού των ΟΤΑ. με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου. Είναι δυνατή, μετά από σχετική αίτηση, η απόσπαση υπαλλήλων του Δ. Αρταίων προς τη δημοτική επιχείρηση για δύο έτη, που μπορούν να παραταθούν για ισόχρονο διάστημα, εφόσον η σχετική ανάγκη θεμελιώνεται επαρκώς. Η απόσπαση διενεργείται με απόφαση του Δημάρχου κατόπιν σχετικού αιτήματος του Δ.Σ. Ομοίως, είναι δυνατή η απόσπαση υπαλλήλων, υπό τους αυτούς χρονικούς περιορισμούς που προαναφέρθηκαν, από τη δημοτική επιχείρηση προς άλλη κοινωφελή επιχείρηση του Δ. Αρταίων, καθώς και προς Δημοτική Ανώνυμη Εταιρία, με απόφαση των οικείων διοικητικών συμβουλίων και έγκριση του Δημάρχου. Οι αποδοχές των αποσπασμένων υπαλλήλων καταβάλλονται από την επιχείρηση προς την οποία γίνεται η απόσπαση.

ΠΟΡΟΙ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Η δημοτική επιχείρηση είναι δυνατόν να χρηματοδοτείται από το Δήμο Αρταίων για τις δραστηριότητες και τις παρεχόμενες από αυτήν υπηρεσίες, μετά από σχετική απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του. Προϋπόθεση προς τούτο αποτελεί η κατάθεση από τη επιχείρηση διετούς προγράμματος δράσης αυτής, στο οποίο οπωσδήποτε αναφέρονται οι δραστηριότητες και οι υπηρεσίες, η οικονομική δαπάνη αυτών και η ενδεχόμενη χρηματοδότησή τους από δημότες, καθώς και οι ειδικότεροι όροι άσκησής της. Τα στοιχεία του προηγούμενου εδαφίου, καθώς και εκείνα που συναφώς προκρίνουν ο Δήμος Αρταίων και η δημοτική επιχείρηση, μεταξύ των οποίων οπωσδήποτε τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μερών, καθώς και ρήτρες σε περίπτωση παραβάσεως συμφωνηθέντων όρων, αποτελούν το περιεχόμενο της συμβάσεως, η οποία συνάπτεται μεταξύ τους.

Εφόσον η δραστηριότητα της επιχείρησης συνδέεται με την παροχή υπηρεσιών, είναι δυνατή, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου αυτής, η είσπραξη εύλογης αποζημίωσης από τους αποδέκτες αυτών για κάλυψη μέρους του κόστους των προσφερόμενων υπηρεσιών. Η σχετική απόφαση υπόκειται στην προηγούμενη έγκριση του Δημοτικού Συμβουλίου που λαμβάνεται με απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του.

Αύξηση του κεφαλαίου της δημοτικής επιχείρησης δεν επιτρέπεται πριν την πάροδο τετραετίας από την σύστασή της. Το κεφάλαιο που προέρχεται από αύξηση κεφαλαίου αφορά μόνο σε επενδυτικό πρόγραμμα ή σε επέκταση των σκοπών της επιχείρησης, αποκλεισμένης απολύτως της χρησιμοποίησής του για την κάλυψη λειτουργικών δαπανών της. Ο Δήμος Αρταίων με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του είναι δυνατόν να παραχωρεί χωρίς αντάλλαγμα προς τη επιχείρηση, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο για την επιτέλεση των σκοπών της, τη χρήση εγκαταστάσεων, εξοπλισμού ή άλλων μέσων. Η για ορισμένο χρόνο περαιτέρω παραχώρηση αυτών προς άλλη κοινωφελή επιχείρηση του Δήμου Αρταίων επιτρέπεται, αν τούτο εγκρίνεται από το Δημοτικό Συμβούλιο και εφόσον η τελευταία αναλαμβάνει τις δαπάνες συντήρησής τους.

Η δημοτική επιχείρηση μπορεί να συμμετέχει σε προγραμματικές συμβάσεις. Άλλοι πόροι της δημοτικής επιχείρησης θα είναι:

- Οι επιχορηγήσεις εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κάθε άλλου Κρατικού και Διεθνούς Οργανισμού σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
- Οι δωρεές, χορηγίες, κληροδοσίες και κληρονομίες και τα εξ' αυτών εισοδήματα.
- Τα έσοδα από την παροχή υπηρεσιών στα πλαίσια της ανάπτυξης δραστηριοτήτων συναφών με αυτές που αναφέρονται στο σκοπό της δημοτικής επιχείρησης.
- Οι τόκοι από καταθέσεις στις τράπεζες ή άλλους πιστωτικούς οργανισμούς.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Η διαχείριση της δημοτικής επιχείρησης γίνεται σύμφωνα με ιδιαίτερο προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων και είναι ανεξάρτητη από την υπόλοιπη δημοτική διαχείριση. Το οικονομικό έτος της διαχείρισης της δημοτικής επιχείρησης συμπίπτει με το ημερολογιακό έτος. Η έγκριση του προϋπολογισμού της επιχείρησης από το Δημοτικό Συμβούλιο, λαμβάνει χώρα το αργότερο εντός μηνός από την ψήφιση του προϋπολογισμού του Δήμου Αρταίων. Έως το τέλος Απριλίου του επόμενου της διαχειριστικής περιόδου το Διοικητικό Συμβούλιο της επιχείρησης υποβάλλει στο Δημοτικό Συμβούλιο τον ισολογισμό και τα αποτελέσματα χρήσεως μαζί με σχετική έκθεση των ελεγκτών του άρθρου 261, καθώς και έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της επιχείρησης, ότι τηρήθηκαν οι σχετικές προβλέψεις της νομοθεσίας και των κανονισμών της επιχείρησης. Το Δημοτικό Συμβούλιο, μέσα σε δύο μήνες από την υποβολή, αποφασίζει με πράξη του για την έγκριση ή μη του ισολογισμού, διατυπώνοντας σχετικά και τις παρατηρήσεις του επ' αυτού. Ο Δήμος Αρταίων δεν οφείλεται για οφειλές ή οποιεσδήποτε υποχρεώσεις έχει αναλάβει η επιχείρηση. Η δημοτική επιχείρηση έχει την υποχρέωση τήρησης βιβλίων του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων Γ' κατηγορίας κατά την ισχύουσα νομοθεσία.

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της επιχείρησης, που εγκρίνεται από το Δημοτικό Συμβούλιο, τα καθαρά κέρδη που προκύπτουν από τη διαχείριση, μετά την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, την αφαίρεση των αποσβέσεων και τη δημιουργία του απαραίτητου αποθεματικού, μπορεί να διατίθενται για τη βελτίωση ή την επέκταση των εγκαταστάσεων της επιχείρησης ή να διατίθενται στο Δήμο Αρταίων για την εκτέλεση κοινωφελών έργων. Μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου η εκτέλεση των κοινωφελών έργων της προηγούμενης παραγράφου μπορεί να γίνει από την ίδια επιχείρηση, για λογαριασμό του Δήμου Αρταίων ή να διατεθούν τα καθαρά κέρδη της επιχείρησης για την παροχή υπηρεσιών προς το Δήμο Αρταίων ή την παροχή υπηρεσιών προς τους δημότες. Με τη ίδια διαδικασία το Διοικητικό Συμβούλιο της επιχείρησης, εκτιμώντας τους στόχους, την αποδοτικότητα και την παραγωγικότητά της, μπορεί να κρατήσει μέχρι 12% από τα καθαρά κέρδη, σε ιδιαίτερο λογαριασμό για την παροχή κινήτρων στους εργαζόμενους, με τη μορφή πρόσθετης αμοιβής.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Ο τακτικός διαχειριστικός έλεγχος της επιχείρησης γίνεται από δύο ελεγκτές, που επιλέγονται και διορίζονται από το δημοτικό συμβούλιο στην αρχή κάθε οικονομικού έτους. Με την ίδια απόφαση ορίζεται και η αμοιβή τους. Ως ελεγκτές ορίζονται ορκωτοί ελεγκτές ή πρόσωπα που έχουν το δικαίωμα να οριστούν ελεγκτές σε ανώνυμη εταιρία. Ο ορισμός ορκωτών ελεγκτών είναι υποχρεωτικός στον έλεγχο της επιχείρησης εφόσον έχει ετήσιο κύκλο εργασιών μεγαλύτερο από ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ. Με απόφαση του γενικού γραμματέα της περιφέρειας, μπορεί να διενεργείται έκτακτος διαχειριστικός έλεγχος της επιχείρησης από τους ορκωτούς ελεγκτές που ορίζονται από τον ίδιο. Με την ίδια απόφαση ορίζεται και το ύψος της αμοιβής τους, η οποία βαρύνει την επιχείρηση. Έκτακτος διαχειριστικός έλεγχος μπορεί επίσης να διενεργείται από τους ορκωτούς ελεγκτές με απόφαση του δημοτικού

συμβουλίου. Σε κάθε περίπτωση μπορεί να διενεργείται έκτακτος διαχειριστικός έλεγχος και από τους επιθεωρητές του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών μετά από αίτημα του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ή του οικείου γενικού γραμματέα της περιφέρειας.

ΛΥΣΗ – ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ

Η δημοτική επιχείρηση μπορεί να λυθεί πριν τη πάροδο της διάρκειάς της με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του και πράξη του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την ίδια διαδικασία λύεται η επιχείρηση υποχρεωτικά, εάν καταστεί ανενεργός για χρονικό διάστημα άνω των δύο ετών.

Τη λύση της επιχείρησης ακολουθεί η εκκαθάριση αυτής. Μετά την εκκαθάριση της επιχείρησης, όσα περιουσιακά στοιχεία απομένουν περιέρχονται στο Δήμο Αρταίων. Η εκκαθάριση γίνεται μόνον από ορκωτούς ελεγκτές που ορίζονται από το Δημοτικό Συμβούλιο. Δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις του Δήμου Αρταίων είναι δυνατόν να συγχωνευτούν με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του.

Με την απόφαση της προηγούμενης παραγράφου, η οποία λαμβάνεται μετά από εκτίμηση του ενεργητικού και παθητικού της περιουσίας των συγχωνευόμενων επιχειρήσεων, σύμφωνα με το άρθρο 9 του κ.ν. 2190/1920, και την εκπόνηση σχετικής οικονομικής μελέτης, λύονται χωρίς εκκαθάριση οι συγχωνευόμενες επιχειρήσεις και συστήνεται νέα κοινωφελής επιχείρηση. Η απόφαση αυτή περιέχει τα στοιχεία του άρθρου 253 παράγραφος 1 και δημοσιεύεται κατά τον τρόπο που ορίζεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 254 του νέου Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα.

Από τη σύστασή της η νέα επιχείρηση υπεισέρχεται αυτοδικαίως, ως καθολικός διάδοχος, στα δικαιώματα και στις υποχρεώσεις των καταργούμενων επιχειρήσεων. Για την μεταβίβαση ή εισφορά των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευόμενων επιχειρήσεων, για κάθε πράξη ή συμφωνία που αφορά

εισφορά ή μεταβίβαση στοιχείων παθητικού ή ενεργητικού ή άλλων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων και κάθε εμπράγματος ή ενοχικού δικαιώματος, καθώς και για κάθε άλλη συμφωνία ή πράξη που αφορά τη σύσταση της νέας επιχείρησης ισχύουν οι απαλλαγές του ν. 2166/1993 (ΦΤΚ 137 Α').

Το προσωπικό με σχέση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου των επιχειρήσεων που συγχωνεύτηκαν μεταφέρεται σε αντίστοιχες θέσεις της νέας επιχείρησης. Πλεονάζον προσωπικό απολύεται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου μετά από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου της νέας επιχείρησης. Η αποζημίωση του απολυόμενου προσωπικού βαρύνει τον Δήμο Αρταίων.

4.3.3 ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΑΡΤΑΣ

ΙΔΡΥΣΗ - ΣΚΟΠΟΣ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Η Δ. Ε. Υ. Α. ιδρύθηκε το με σκοπό τη μελέτη, κατασκευή, συντήρηση και εκμετάλλευση των δικτύων ύδρευσης και επεξεργασίας των λυμάτων. Τα έργα αυτά είναι από τα πιο σημαντικά για κάθε πόλη και έχουν άμεση προτεραιότητα γιατί επηρεάζουν καθοριστικά την ποιότητα της ζωής των πολιτών και άμεσα τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον.

Η τοπική αυτοδιοίκηση σαν αρμόδια να λύσει τα προβλήματα ύδρευσης-αποχέτευσης, δεν έχει την οικονομική δυνατότητα να κατασκευάσει τέτοια μεγάλα έργα και έπρεπε να μπει σε πρόγραμμα χρηματοδότησης, που όμως δεν άντεχε η οικονομία της χώρας. Μετά την ένταξή μας, τελικά, στην Ε.Ο.Κ. ψηφίστηκε ο Νόμος 1069/80 που αποτέλεσε το Νομικό Πλαίσιο για την ίδρυση και λειτουργία των Δημοτικών επιχειρήσεων Ύδρευσης-Αποχέτευσης που έδινε τη δυνατότητα αξιοποίησης των χρηματοδοτήσεων της Ε.Ο.Κ.

Αντικείμενο των επιχειρήσεων είναι να βρίσκει καθαρό νερό, κατάλληλο για πόση και το τροφοδοτεί στους κατοίκους. Επιπλέον φροντίζει για έργα αποχέτευσης και για την επεξεργασία των λυμάτων. Το προσωπικό της Δ.Ε.Υ.Α. φροντίζει για τα δίκτυα ύδρευσης, αποχέτευσης, δεξαμενές νερού. Επίσης συγκροτούν διοικητικές και οικονομικές υπηρεσίες.

ΔΙΟΙΚΗΣΗ Δ. Ε. Υ. Α. ΑΡΤΑΣ

Η Επιχείρηση διοικείται από 8μελές (8) διοικητικό συμβούλιο το οποίο ορίζεται από το δημοτικό συμβούλιο και αποτελείται από :

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:	Οικονομίδης Παναγιώτης (ΔΗΜΑΡΧΟΣ)
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ:	Τρομπούκης Γρηγόριος
ΜΕΛΗ:	Παππάς Κων/νος Μπαλάσκα Μαρία Τριχιάς Παναγιώτης
ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ:	Τζούκας Γεώργιος
ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ:	Μπαλατσός Δημήτριος
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:	Κρασιώτης Βασίλειος

ΕΡΓΑ ΤΗΣ Δ. Ε. Υ. Α. Α. ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ

Τα έργα ύδρευσης και αποχέτευσης της Άρτας αποτελούν πρώτη προτεραιότητα για την ΔΕΥΑΑ, αφού η ολοκλήρωσή τους αναβαθμίζει την ποιότητα ζωής των Δημοτών και συμβάλει τα μέγιστα στην προστασία του περιβάλλοντος. Έτσι βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη τα ακόλουθα έργα:

- Κατασκευή αποχέτευσης ακαθάρτων Άνω Πόλης (Α' Φάση)
- Κατασκευή αποχέτευσης ακαθάρτων Άνω Πόλης (Β' Φάση)
- Κατασκευή αποχέτευσης ακαθάρτων Κάτω Πόλης
- Επέκταση και Αναβάθμιση του Βιολογικού Καθαρισμού της Άρτας (Διαγωνισμός σε εξέλιξη)
- Κατασκευή τμημάτων Δικτύου Ύδρευσης Άρτας
- Κατασκευή τμημάτων Δικτύου Ύδρευσης Δημοτικών Διαμερισμάτων

ΕΠΟΜΕΝΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ Δ. Ε. Υ. Α. Α.

- Επέκταση του Δικτύου Αποχέτευσης στα Δημοτικά Διαμερίσματα
- Ύδρευση από τη λίμνη του Φράγματος Πουρναρίου
- Τηλεέλεγχος και τηλεχειρισμός του δικτύου ύδρευσης

4.3.4 ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΩΔΕΙΟ

ΙΔΡΥΣΗ- ΣΚΟΠΟΣ

Το Δημοτικό Ωδείο Άρτας ιδρύθηκε το **1987** από τον κ. Παπαγεωργίου, Δήμαρχο Αρταίων τότε. Από τότε συνεχώς εξελίσσεται και αναβαθμίζεται ώστε να παρέχει την καλύτερη δυνατή μουσική παιδεία. Στελεχώνεται από 11 μουσικούς που διδάσκουν πιάνο, κιθάρα, βιολί, φλάουτο, κλαρινέτο (Κλασικό τμήμα), κλαρίνο, βιολί, λαούτο, κρουστά (Παραδοσιακό Τμήμα), μπουζούκι, ακορντεόν, αρμόνιο (Λαϊκό τμήμα), ηλεκτρική κιθάρα, ντραμς (Μοντέρνο Τμήμα) Επίσης λειτουργούν τμήματα φωνητικής: Μονωδίας, Χορωδίας και Βυζαντινής Μουσικής.

Τα θεωρητικά τμήματα στηρίζουν και εμβαθύνουν στην απόκτηση μουσικής παιδείας, μέσω του συστήματος Όρφ, για την πρώτη επαφή με την μουσική και τον ρυθμό, η Θεωρία, όπου βοηθάει στην κατανόηση της μουσικής, και τέλος η Αρμονία, η Αντίστιξη, η Φυγή - Φούγκα, που παρέχουν ανώτερα και ανώτατα πτυχία μουσικής στους σπουδαστές.

Δεν λείπουν φυσικά οι συχνές εκδηλώσεις και εμφανίσεις, που δίνουν την ευκαιρία στους μαθητές να δείξουν τις προσπάθειες που καταβάλλουν όλη την χρονιά, και στους πολίτες την ευκαιρία να απολαύσουν την όμορφη τέχνη της μουσικής.

Κάθε χρόνο, είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι όλο και περισσότεροι μαθητές ενδιαφέρονται να αποκτήσουν μουσική παιδεία με αποτέλεσμα ο αριθμός των μαθητών να αυξάνεται εντυπωσιακά.

ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Το διοικητικό Συμβούλιο σήμερα αποτελείται από 8 μέλη:

1. Κόκκινο Απόστολο (Πρόεδρο)
2. Αξιώτη Μιμικά (Αντιπρόεδρο)
3. Καραβασίλη Χρήστο
4. Παπαγιάννη Γιάννη
5. Μπακόλα Αριστοτέλη
6. Γεωργούλα Δημήτριο
7. Ζιώζο Ηλία

4.3.5 ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ

ΙΔΡΥΣΗ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Το Αρτινό Δημοτικό Ραδιόφωνο, λειτουργεί από το **1988** και ήταν ένα από τα πρώτα της "ελεύθερης ραδιοφωνίας", μετά δηλαδή την απελευθέρωση των ραδιοσυχνοτήτων από την ΕΡΤ. Λειτουργεί στην συχνότητα των **91.9 MHz** με την ονομασία **"Αμβρακία FM"**. Το πρόγραμμά του είναι **ενημερωτικό** το πρωί και **ψυχαγωγικό** την υπόλοιπη

μέρα. Εκπομπές λογοτεχνίας (Πέμπτη & Κυριακή 23:00) και Κλασικής Μουσικής (Κυριακή 11:00) δίνουν το στίγμα του πολιτισμού και το κάνουν να διαφέρει. Ο εξοπλισμός του είναι σύγχρονης τεχνολογίας και λειτουργεί πλήρως αυτοματοποιημένα με την βοήθεια computers. Το Δημοτικό Ραδιόφωνο καλύπτει ένα μεγάλο μέρος της Δυτικής Ελλάδας και του Ιονίου (Πρέβεζα, Λευκάδα, Αμφιλοχία κτλ).

Το ραδιόφωνο χαρίζει στους ακροατές την αίσθηση της παρέας, τους ενημερώνει μέσα από τις διάφορες εκπομπές, για τα νέα της ημέρας, για εκδηλώσεις του Δήμου και ακόμη τους ψυχαγωγεί με τις μουσικές εκπομπές του, παρέχοντάς επίσης την δυνατότητα τηλεφωνικής επικοινωνίας με το σταθμό για διάφορους λόγους. Είναι ένα μέσο το οποίο είναι πολύ σημαντικό δίνοντας στους πολίτες την δυνατότητα ενημέρωσης αλλά και το πλεονέκτημα όχι μόνο να ακούσουν αλλά και εκφράσουν την άποψή τους πάνω σε κοινωνικά, πολιτικά, αθλητικά και διάφορα άλλα θέματα.

4. 4 ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΕΡΓΑ ΠΝΟΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΑΡΤΑΙΩΝ

4.4.1. ΦΩΤΙΣΜΟΣ ΠΡΩΠΟΤΑΜΙΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΑΝΑΨΥΧΗΣ

Ένα σημαντικότατο έργο που συνέβαλε καταλυτικά στην ανάπτυξη του Παραποτάμιου Πάρκου Αναψυχής, ενός χώρου πολιτισμού και πρασίνου στην καρδιά της πόλης με λίμνη, ποδηλατοδρόμο, παιδική χαρά. Ένα αίτημα χρόνιο των Αρτινών πολιτών, καθώς το πάρκο σφύζει καθημερινά από ζωή, με εκατοντάδες περιπατητές και μικρούς επισκέπτες που χαίρονται το παιχνίδι και τη φύση μέσα στην πόλη χωρίς το άγχος και τους κινδύνους των αυτοκινήτων, μέχρι αργά το βράδυ.

Εντάσσεται στο πρόγραμμα :ΘΗΣΕΑΣ

Προϋπολογισμός :150.000,00 €

4.4.2 ΠΙΛΟΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΛΟΗΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΞΕΝΑΓΗΣΗΣ

Πρόκειται για πιλοτικό έργο τουριστικής προβολής και ηλεκτρονικής καθοδήγησης σε ιστορικά μνημεία και σημεία δημόσιου ενδιαφέροντος του Δήμου Άρτας. Είναι σύστημα πολυγλωσσικό (σε τρεις γλώσσες) και πολύ απλό στη χρήση, χωρίς να απαιτούνται ιδιαίτερες γνώσεις. Έχει οθόνη αφής και υπάρχει δυνατότητα προβολής των κοντινότερων στη θέση του χρήστη θέσεων, καθώς διαθέτει και τη δυνατότητα περιήγησης σε τρισδιάστατο χώρο.

Ο επισκέπτης της πόλης μας έχει πια τη δυνατότητα μέσω των 4 info kiosk που έχουν στηθεί σε κεντρικά σημεία της πόλης και των 25 φορητών υπολογιστών παλάμης (pda), να γνωρίσει την ιστορία για τα μνημεία της. Να μάθει για τα μνημεία της εποχής της αρχαίας Αμβρακίας, αλλά και του Δεσποτάτου της Ηπείρου, που στέκουν επί αιώνες αψευδής μάρτυρες μιας μεγαλόπρεπης εποχής. Να ξέρει τι πρέπει να επισκεφτεί στην πόλη αυτή που έρχεται για πρώτη φορά επισκέπτης.

Εντάσσεται στο πρόγραμμα : Interreg

Προϋπολογισμός : 178.500,00 €

4.4.3 ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

Η δημοτική πινακοθήκη αποτελεί ένα δημιούργημα πολιτισμού που έλειπε από την πόλη μας. Είναι προϋπολογισμού 1.500.000,00 € και γίνεται με κονδύλια του προγράμματος Θησέας ύψους 1.100.000,00 € και τα υπόλοιπα από δημοτικούς πόρους (ΣΑΤΑ). Αποτελείται από υπόγειο, ισόγειο κι ένα όροφο στον οποίο θα λειτουργούν η κύρια αίθουσα και δύο ανεξάρτητες αίθουσες οι οποίες θα χρησιμοποιούνται ως εργαστήρια (για αγγειοπλαστική κ.λπ.).

Εντάσσεται στο πρόγραμμα : Θησέας

Προϋπολογισμός : 1.500.000,00 €

4.4.4 ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ Χ Α Δ Α

Η Άρτα δυστυχώς μέχρι και πριν από 2 χρόνια διέπραττε ένα οικολογικό έγκλημα αφού χρησιμοποιούσε το λόφο Περάνθης – έναν λόφο που αγκαλιάζει την πόλη και θα μπορούσε να αποτελεί πνεύμονα πρασίνου και αναψυχής – ως χώρο ταφής των σκουπιδιών της. Με τη δημιουργία ΧΥΤΑ ευτυχώς αυτός ο οικολογικός θάνατος σταμάτησε. Ο Δήμος Αρταίων προχωρεί με ταχύτατους ρυθμούς στην αποκατάσταση του χώρου που αναμένετε να τελειώσουν τον επόμενο χρόνο. Ο χώρος θα αναπλαστεί, θα δεντροφυτευθεί και θα αποδοθεί στους δημότες να τον χαίρονται και να τον απολαμβάνουν.

Πραγματοποιείται μέσω του Ταμείου Συνοχής της Ε.Ε.

Προϋπολογισμός : 5.500.000,00 €

4.4.5 ΠΕΖΟΔΡΟΜΗΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΟΔΩΝ ΣΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

Η Άρτα είναι μια πόλη πλούσια σε μνημεία και κυρίως Βυζαντινά μιας και αποτελούσε πρωτεύουσα του ονομαστού Δεσποτάτου της Ηπείρου. Πριν από μια εικοσαετία περίπου είχε πεζοδρομηθεί ο κεντρικός δρόμος της πόλης, δίνοντάς της νέα πνοή και συμβάλλοντας πολύ στην αισθητική της ανάπτυξη. Με τη πεζοδρόμηση οδών γύρω από το ιστορικό κέντρο η αισθητική της ανάπτυξη ολοκληρώνεται αλλά ταυτόχρονα ενώνονται και οι αρχαιολογικοί χώροι, δίνοντας την ευκαιρία στον τουρίστα ακολουθώντας μια πεζοπορική διαδρομή να θαυμάσει τα αξιοθαύμαστα μνημεία τέχνης που στέκουν επί αιώνες στην καρδιά της πόλης, όπως Βυζαντινούς ναούς μοναδικής αρχιτεκτονικής και το Βυζαντινό κάστρο.

Εντάσσεται στο : Π.Ε.Π

Προϋπολογισμός : 580.000,00 €

4.4.6 ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΟΠΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ

Ένα από τα πιο σημαντικά έργα του Δήμου Αρταίων στην είσοδο της πόλης. Καλωσορίζει τον επισκέπτη και του παρέχει όλες τις πληροφορίες όχι μόνο για το τι θα δει στην πόλη, αλλά και για τα προϊόντα της περιοχής και τους συνεταιρισμούς από τους οποίους μπορεί να προμηθευτεί γλυκά αλλά και βιολογικά αγαθά. Στο περίπτερο μπορεί να βρεί χάρτες και διαφημιστικούς οδηγούς που θα κάνουν την διαμονή και την ξενάγηση στην πόλη μας ευκολότερη.

Εντάσσεται στο : Π.Ε.Π.

Προϋπολογισμός : 1.998.341,00 €

4.4.7 ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ

Πρόκειται για πρόγραμμα του Δήμου Αρταίων σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρία Αξιοποίησης και Ανακύκλωσης (Ε.Ε.Α.Α Α.Ε), στο μετοχικό κεφάλαιο της οποίας συμμετέχει κατά 35 % η Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. Το πρόγραμμα ανακύκλωσης, είναι υποχρέωση κάθε πολιτισμένης κοινωνίας και δείγμα κοινωνικής συνείδησης και εφαρμόζεται εδώ και τέσσερις μήνες δυναμικά στην πόλη μας, αλλάζοντας τη νοοτροπία των κατοίκων της και κάνοντάς τους πιο συνειδητοποιημένους και υπεύθυνους.

4.4.8 ΑΘΛΟΧΩΡΟΙ ΤΗΣ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ – ΠΡΟΤΥΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΑΡΤΑΙΩΝ

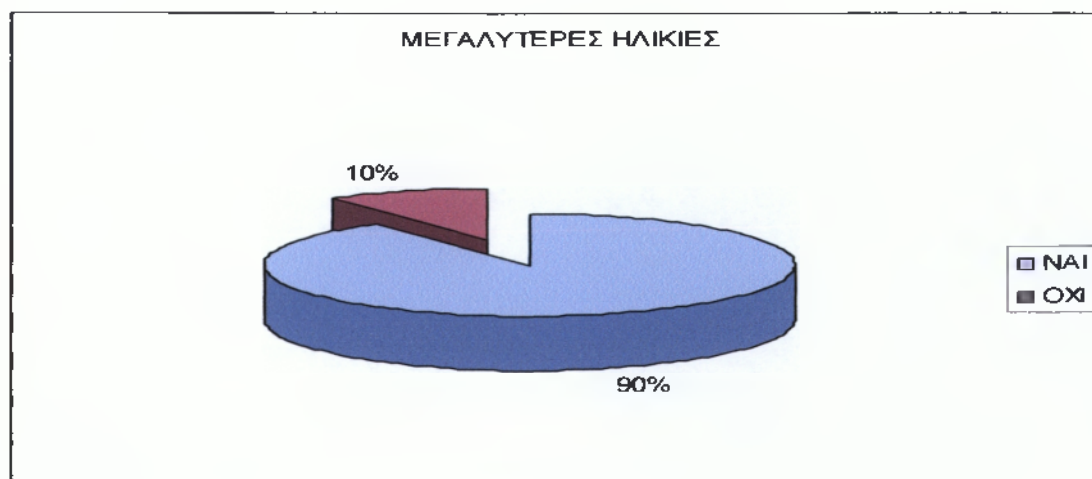
Το πρόγραμμα <<Αθλοχώροι της γειτονιάς>> υλοποίησε ο Δήμος Αρταίων σε συνεργασία με τη γενική Γραμματεία Αθλητισμού, το οποίο χρηματοδοτήθηκε από τον Οργανισμό Σχολικών Κτιρίων με δαπάνες ύψους 150.000,00 €. Διαμορφώθηκαν σε σύγχρονους αθλοχώρους οι αυλές σχολικών συγκροτημάτων. Μέσα από αυτό το πρόγραμμα δόθηκε η δυνατότητα στους νέους της Άρτας να αθληθούν υπό την παρουσία και την ασφάλεια έμπειρων γυμναστών στη γειτονιά τους, καθώς και να αξιοποιήσουν δημιουργικά τον ελεύθερο χρόνο τους με μια υγιεινή και ωφέλιμη σε πολλά επίπεδα δραστηριότητα. Ακόμη καθ' αυτόν τον τρόπο αξιοποιήθηκε ο χώρος των σχολείων ο οποίος παρέμενε κλειστός τις απογευματινές ώρες.

4.5 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Το ερωτηματολόγιο που ακολουθεί αφορά έρευνα για τα έργα που έχουν πραγματοποιηθεί στο Δήμο Αρταίων. Μοιράστηκε και συμπληρώθηκε από (40) μόνιμους κατοίκους του Δήμου αυτού. Οι απαντήσεις παρατίθενται με τη μορφή ποσοστών σε πίνα ακριβώς κάτω από την κάθε ερώτηση.

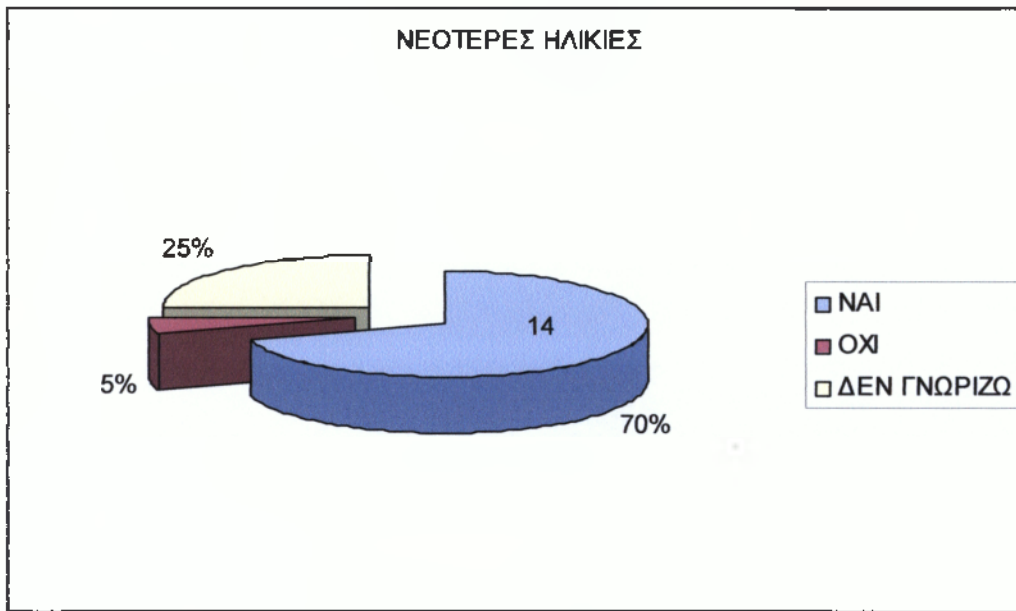
ΕΡΩΤΗΣΗ 1 : Γνωρίζετε έργα τα οποία πραγματοποιούνται μέσω δημοτικών επιχειρήσεων στο Δήμο Αρταίων ;

	ΝΑΙ	ΟΧΙ
ΗΛΙΚΙΕΣ 20-40 ΕΤΩΝ	☐	☐
ΗΛΙΚΙΕΣ 40-60+	☐	☐

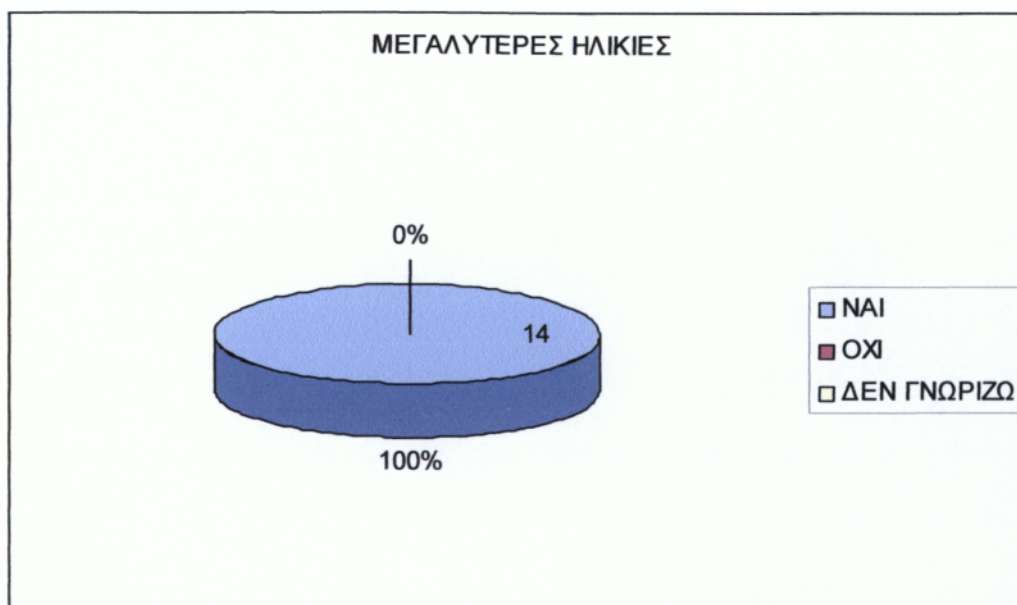
ΕΡΩΤΗΣΗ 2 : Τα έργα αυτά πιστεύετε ότι συμβάλλουν στην ανάπτυξη του Δήμου Αρταίων;

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ
ΗΛΙΚΙΕΣ 20-40 ΕΤΩΝ	☐	☐	☐
ΗΛΙΚΙΕΣ 40-60+	☐	☐	☐

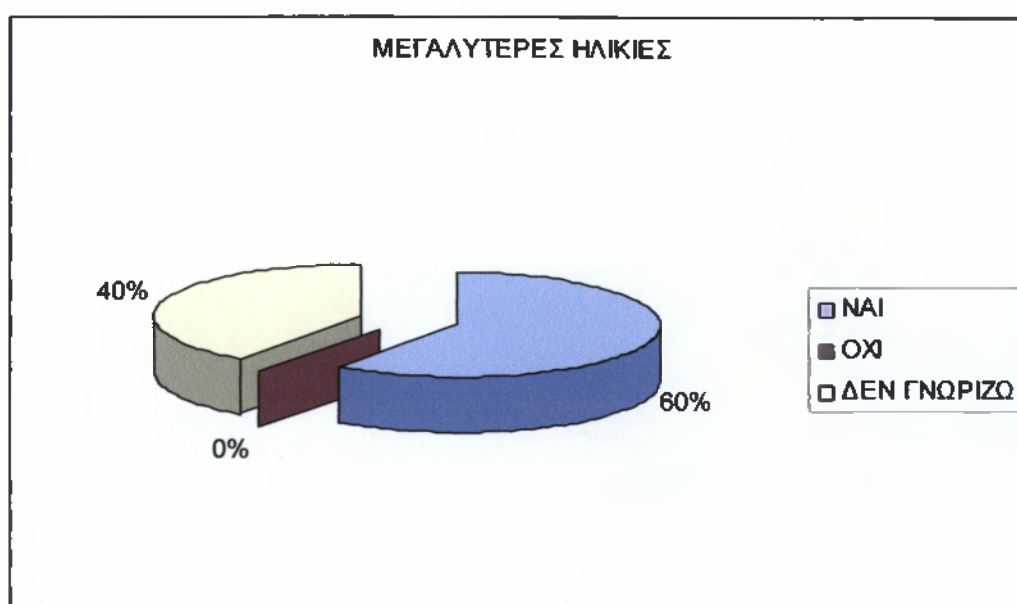
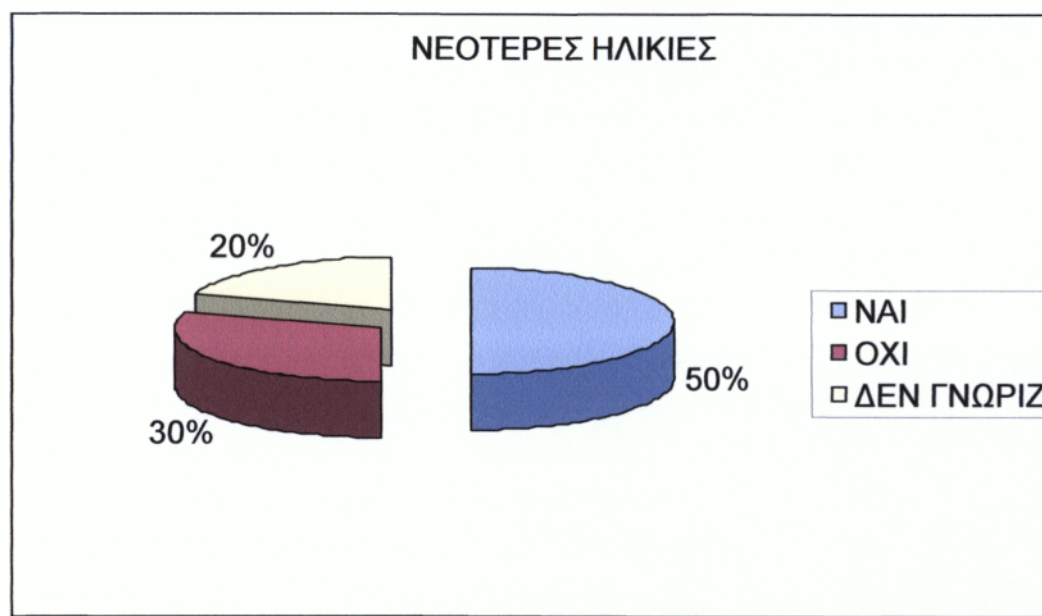
ΕΡΩΤΗΣΗ 3 : Θεωρείτε ότι η ανακύκλωση συνέβαλε στην ανάπτυξη του βιοτικού επιπέδου της πόλης;

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ
ΗΛΙΚΙΕΣ 20-40 ΕΤΩΝ	☐	☐	☐
ΗΛΙΚΙΕΣ 40-60+	☐	☐	☐

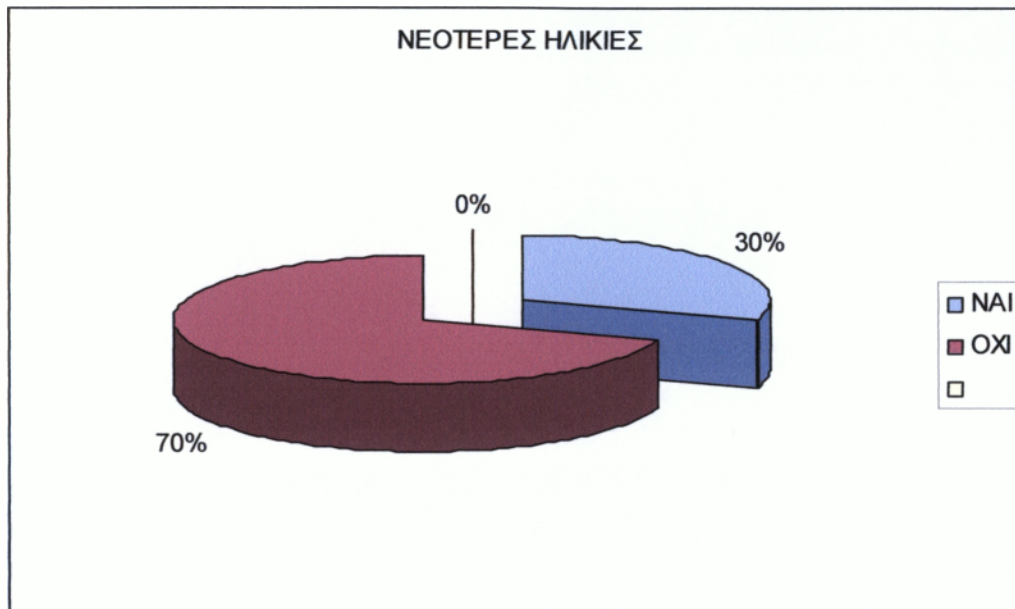
ΕΡΩΤΗΣΗ 4α : Σύμφωνα με τη γνώμη σας το σύστημα πλοήγησης έχει συντελέσει στην αύξηση του ενδιαφέροντος για τον πολιτισμό της περιοχής;

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ
ΗΛΙΚΙΕΣ 20-40 ΕΤΩΝ	☐	☐	☐
ΗΛΙΚΙΕΣ 40-60+	☐	☐	☐

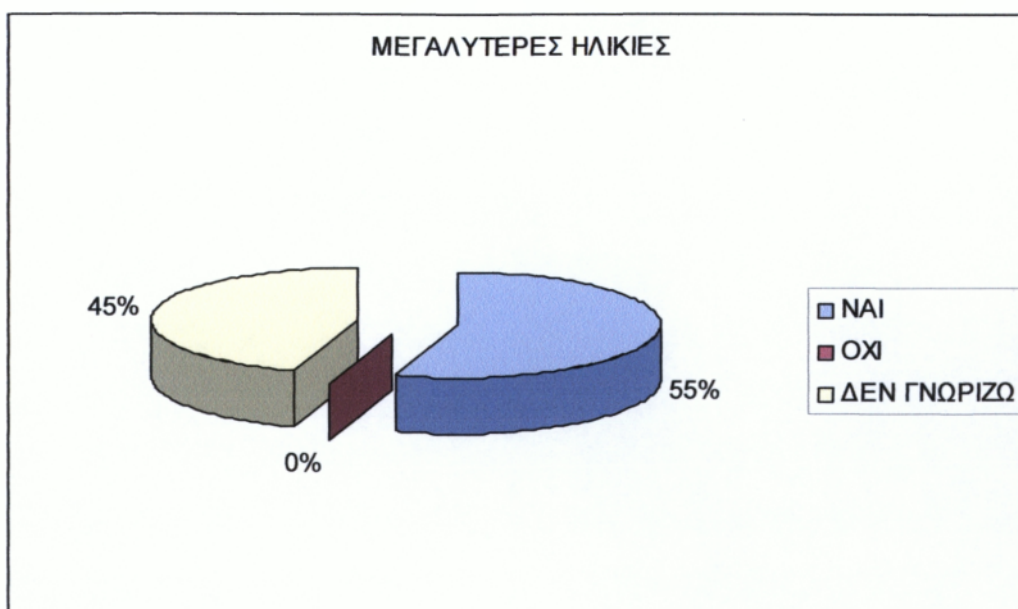
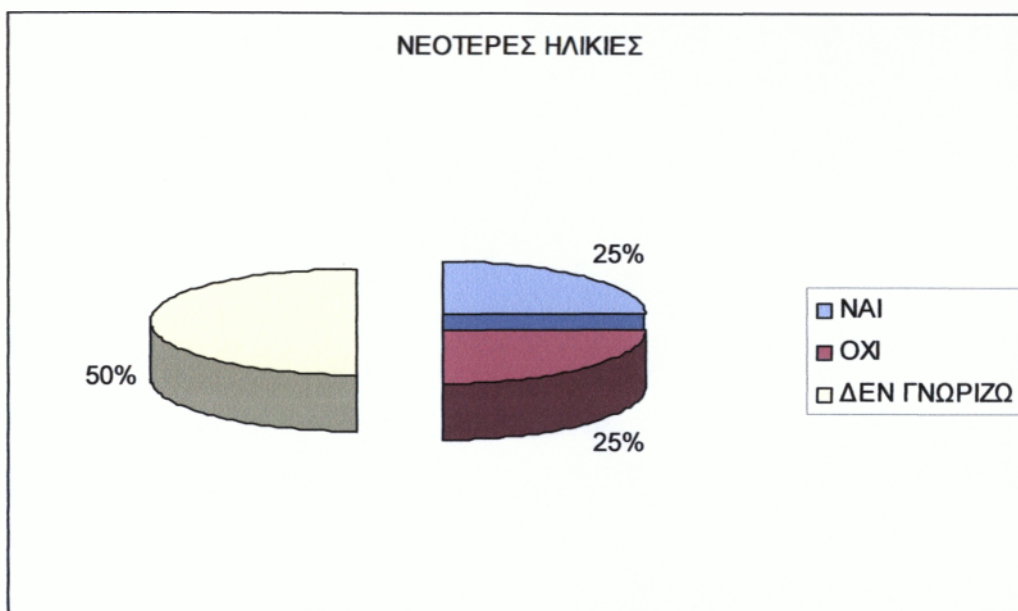
ΕΡΩΤΗΣΗ 4β : Έχετε χρησιμοποιήσει το συγκεκριμένο σύστημα;

	ΝΑΙ	ΟΧΙ
ΗΛΙΚΙΕΣ 20-40 ΕΤΩΝ	☐	☐
ΗΛΙΚΙΕΣ 40-60+	☐	☐

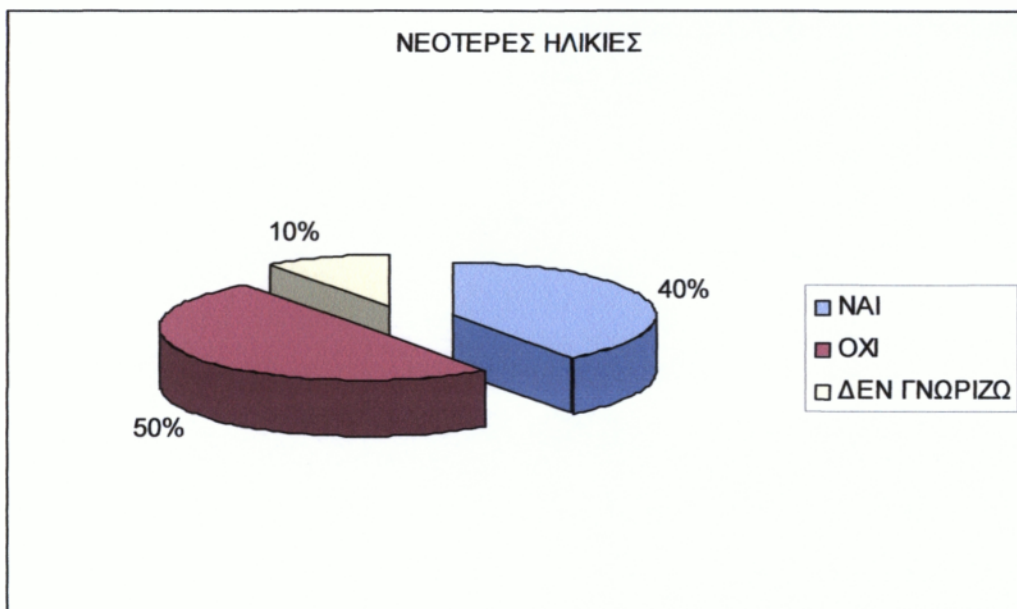
ΕΡΩΤΗΣΗ 5 : Η δημοτική πινακοθήκη κατά τη γνώμη σας θα συμβάλει στη τουριστική ανάπτυξη της περιοχής;

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ
ΗΛΙΚΙΕΣ 20-40 ΕΤΩΝ	☐	☐	☐
ΗΛΙΚΙΕΣ 40-60+	☐	☐	☐

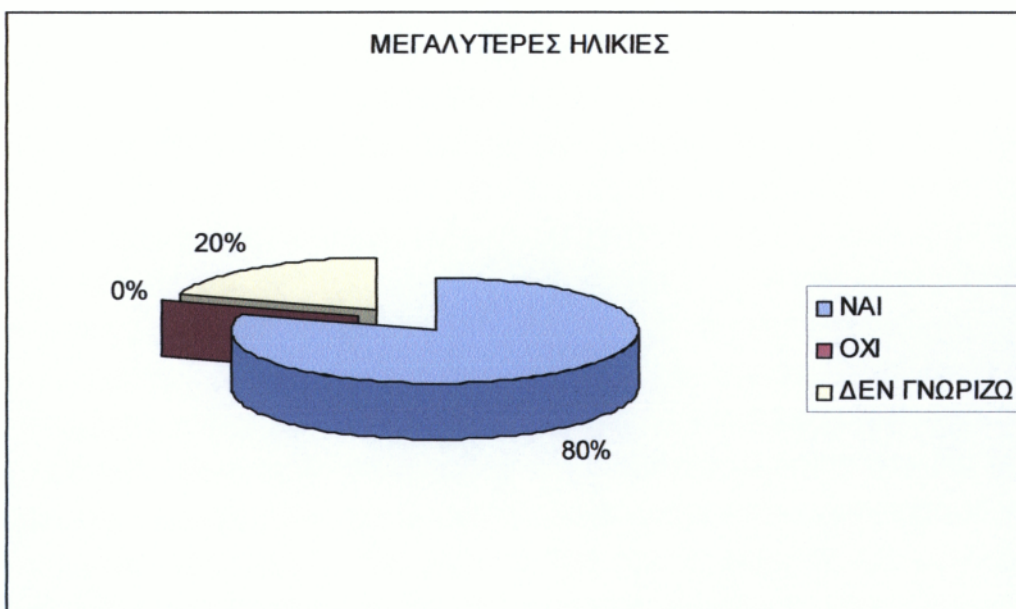
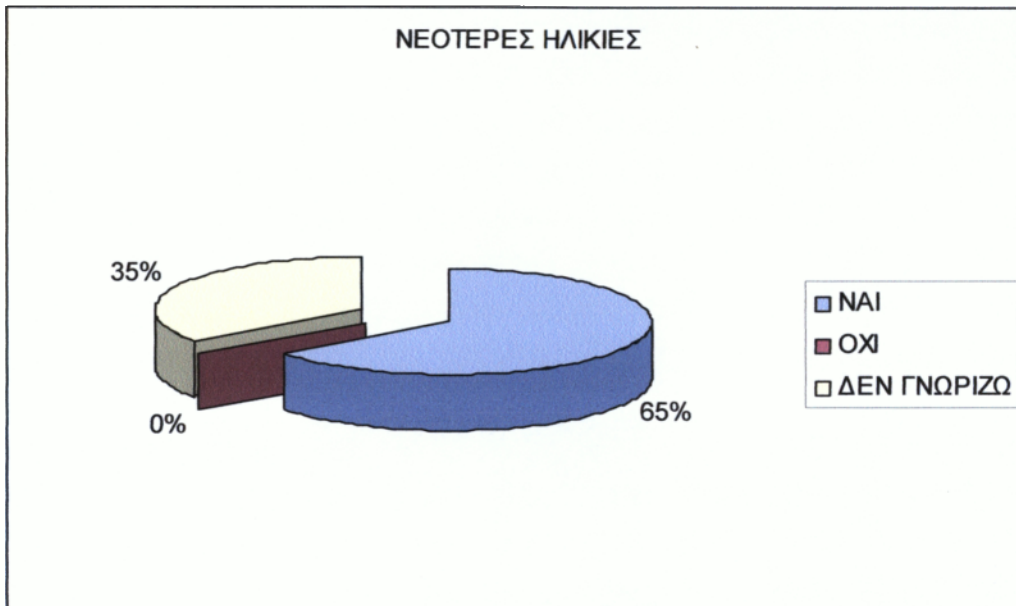
ΕΡΩΤΗΣΗ 6 : Θεωρείτε την πεζοδρόμηση δημοτικών οδών θετικό στοιχείο για το Δήμο μας;

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ
ΗΛΙΚΙΕΣ 20-40 ΕΤΩΝ	☐	☐	☐
ΗΛΙΚΙΕΣ 40-60+	☐	☐	☐

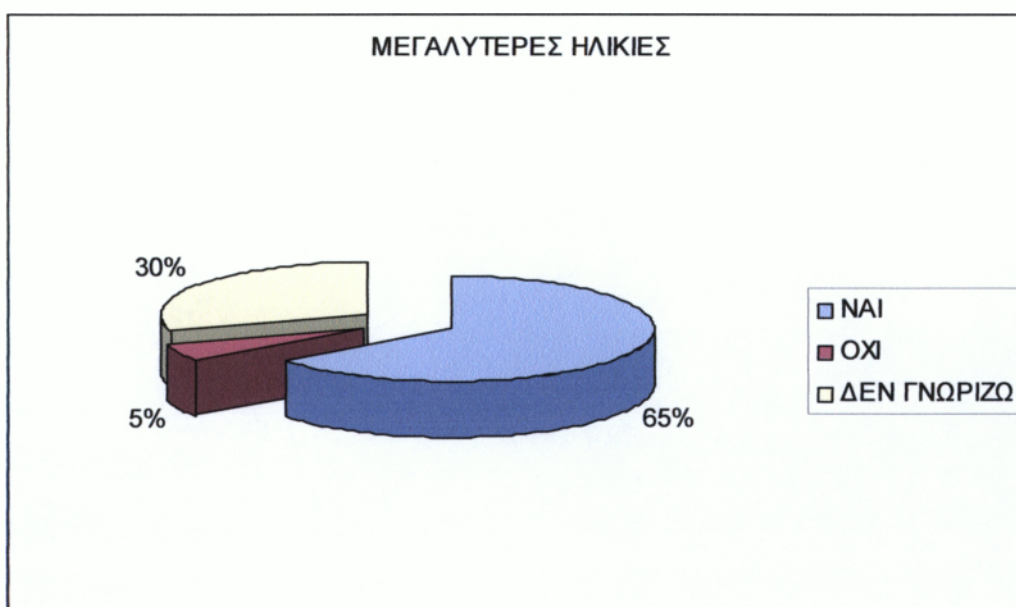
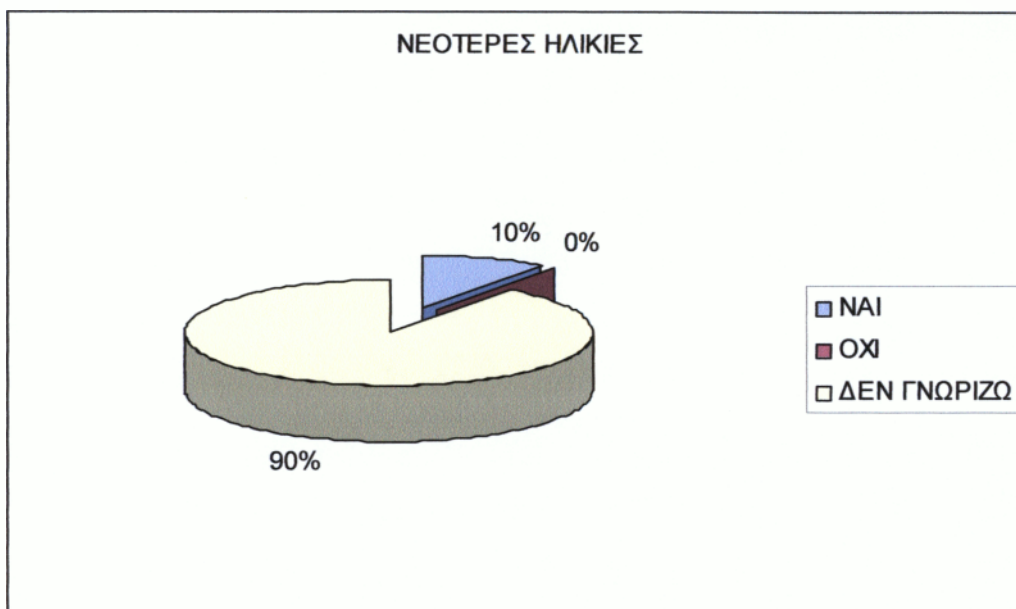
ΕΡΩΤΗΣΗ 7 : Θεωρείτε σημαντικό το έργο αποκατάστασης των ΧΑΔΑ για την περιοχή μας;

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ
ΗΛΙΚΙΕΣ 20-40 ΕΤΩΝ	☐	☐	☐
ΗΛΙΚΙΕΣ 40-60+	☐	☐	☐

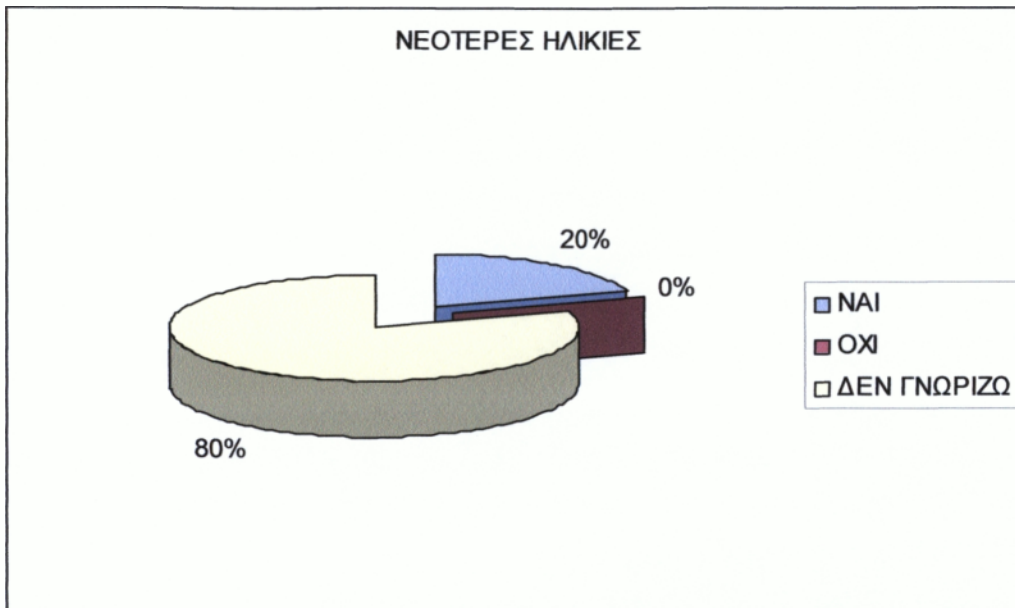
ΕΡΩΤΗΣΗ 8 : Συμβάλλει το περίπτερο τουριστικής προβολής στην οικονομική ανάπτυξη του Δήμου;

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ
ΗΛΙΚΙΕΣ 20-40 ΕΤΩΝ	☐	☐	☐
ΗΛΙΚΙΕΣ 40-60+	☐	☐	☐

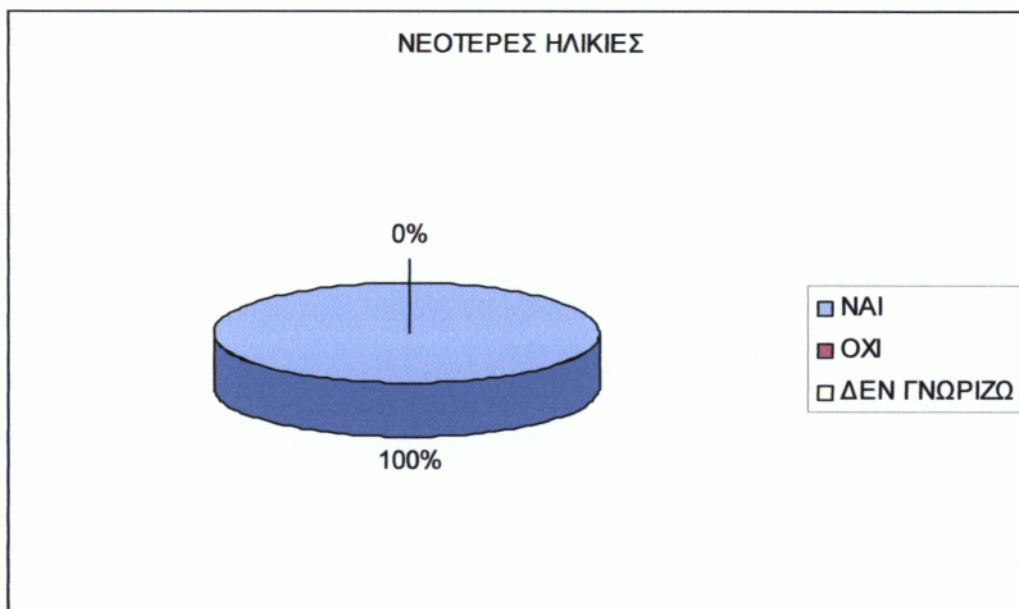
ΕΡΩΤΗΣΗ 9 : Πραγματοποιήθηκε το πρόγραμμα "Αθλοχώροι της γειτονιάς", πιστεύετε ότι συνέβαλε στην πνευματική ανάπτυξη του τόπου;

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ
ΗΛΙΚΙΕΣ 20-40 ΕΤΩΝ	☐	☐	☐
ΗΛΙΚΙΕΣ 40-60+	☐	☐	☐

ΕΡΩΤΗΣΗ 10 : Ο φωτισμός του πρωτοτάμιου πάρκου ήταν θετικό έργο για το Δήμο;

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ
ΗΛΙΚΙΕΣ 20-40 ΕΤΩΝ	☐	☐	☐
ΗΛΙΚΙΕΣ 40-60+	☐	☐	☐

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Μετά από την εμπειριστατωμένη έρευνα που διεξήγαγα, στα πλαίσια της πτυχιακής μου εργασίας, συνειδητοποίησα για μια ακόμη φορά πόσο σημαντικός στην ευημερία των πολιτών της Περιφέρειας είναι ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Κατανόησα και επικρότησα την άποψη αυτών που μιλούν για ισχυρή και με αυξημένες αρμοδιότητες Αυτοδιοίκηση καθώς και για αποκεντρωμένη εξουσία.

Μια δυνατή και δυναμική Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να προσφέρει πολλά και ουσιαστικά, αφού γνώριζα εκ των έσω τα προβλήματα της Περιφέρειας αλλά και τις διαρθρωτικές αλλαγές που χρειάζεται να γίνουν. Οι αναπτυξιακές εταιρίες των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης όταν λειτουργούν σωστά και διοικούνται από ανθρώπους με όραμα για δουλειά είναι ικανές να προσφέρουν τα μέγιστα σε κάθε έκφανση της ζωής του δημότη της Περιφέρειας.

Ο Δήμος Αρταίων συγκεκριμένα, στον οποίο αναφέρεται η εργασία μου, είναι ένας Δήμος που έχει όραμα για την Άρτα και το αποδεικνύουν οι δράσεις του. Οι αναπτυξιακές εταιρίες που δραστηριοποιούνται σε αυτόν προσέφεραν πολλά στον Αρτινό πολίτη. Ανακουφίζουν την καθημερινότητά του, φροντίζουν το υγιές περιβάλλον, διευρύνουν τους ορίζοντές του μέσω της διοργάνωσης συνεδρίων και ημερίδων, τροφοδοτούν την πνευματική του ανάταση και τη δίψα του για καλλιτεχνία (ωδείο, διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων), δημιουργούν δηλαδή ένα σαφώς πιο ποιοτικό επίπεδο ζωής. Είναι ιδιαίτερος επαινετή η προσπάθεια του Δήμου για την πράσινη ανάπτυξη της πόλης και την ενέπνευση οικολογικής συνείδησης στους πολίτες της. Αξιέπαινη και αξιοσημείωτη είναι επίσης η δουλειά του στον τομέα άθληση και νεολαία, αφού έδωσε διέξοδο σε χιλιάδες νέους της πόλης δείχνοντας τους ένα δρόμο αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου τους, δημιουργικό και ωφέλιμο.

Δυστυχώς όμως, παρατήρησα ότι μέχρι τώρα δεν υπήρχε σημαντική αύξηση στον τομέα της απασχόλησης, διότι μέσω των έργων που πραγματοποιήθηκαν δεν δημιουργήθηκαν σημαντικές θέσεις εργασίας. Όμως ο ζήλος για ανάπτυξη στο Δήμο Αρταίων ελπίζω ότι θα προσεγγίσει μεγαλύτερα έργα ,τα οποία θα μειώσουν το επίπεδο ανεργίας στην περιοχή στο άμεσο μέλλον.

Πραγματοποιώντας μία έρευνα, σας παρουσιάζω ένα ερωτηματολόγιο στο οποίο βλέπουμε συγκριτικά αποτελέσματα ως προς τις απόψεις σε νεότερες και μεγαλύτερες ηλικίες, που αφορούν έργα που πραγματοποίησε ο Δήμος μου.

Τελειώνοντας, θα έλεγα ότι και ο Δήμος Αρταίων -όπως άλλωστε συμβαίνει και με πολλούς άλλους Δήμους της Περιφέρειας- δεν αποδίδει αυτό που θα έπρεπε να αποδώσει. Το ότι υπάρχει όμως, και προσπαθεί είναι πάρα πολύ σημαντικό, αφού αυτή και μόνο η προσπάθεια δίνει προοπτική εξέλιξης και προόδου.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ :

**Α) ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΜΟΣ 1, ΕΥΡΙΔΙΚΗ ΜΠΕΣΙΛΑ – ΒΗΚΑ,
ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ, ΑΘΗΝΑ - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2004**

**Β) Η ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ, ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ : ΕΠ. Π.
ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ – ΑΝΤ. ΜΑΚΡΥΔΗΜΗΤΡΗΣ, ΑΝΤ. Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ,
ΑΘΗΝΑ – ΚΟΜΟΤΗΝΗ, 2001**

Γ) ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ – Η ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

- <http://el.wikipedia.org>
- <http://www.arta.gr/index.html>